

ZÁSADY

**PRO VODOROVNÉ
DOPRAVNÍ ZNAČENÍ
NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH**

II. VYDÁNÍ

MINISTERSTVO DOPRAVY

ZÁSADY PRO VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH II. VYDÁNÍ

SCHVÁLENO MINISTERSTVEM DOPRAVY

POD Č. J. 354/2005-120-STSP/1

S ÚČINNOSTÍ OD 15. 8. 2005

ISBN: 80-86502-25-2

1	ÚVOD	7
1.1	Všeobecně.....	7
1.2	Názvosloví.....	7
2	NĚKTERÉ SOUVISÍCÍ PRÁVNÍ A TECHNICKÉ PŘEDPISY	8
2.1	Evropské dohody.....	8
2.2	Právní předpisy	8
2.3	Technické normy.....	8
2.4	Technické podmínky	9
2.5	Vzorové listy.....	9
ČÁST A – ROZMĚRY A GEOMETRICKÉ USPOŘÁDÁNÍ VODOROVNÝCH DOPRAVNÍCH ZNAČEK		
1	VŠEOBECNĚ	10
2	ROZMĚRY ZNAČEK	11
2.1	Podélné čáry	11
2.2	Příčné čáry	13
2.3	Šipky	14
2.3.1	Směrové šipky (č. V 9a).....	14
2.3.2	Předběžné šipky (č. V 9b)	14
2.3.3	Předběžné šipky (č. V 9c).....	15
2.4	Zastávka autobusu nebo trolejbusu (č. V 11a), zastávka tramvaje (č. V 11b)	15
2.5	Žlutá klikatá čára (č. V 12a), Žluté zkřížené čáry (č. V 12b), Zákaz zastavení (č. V 12c), Zákaz stání (č. V 12d), Bílá klikatá čára (č. V 12e)	16
2.6.1	Šikmé rovnoběžné čáry (č. V 13a).....	17
2.6.2	Křivky (č. V 13b)	18
2.7	Jízdní pruh pro cyklisty (č. V 14)	18
2.8	Nápis na vozovce (č. V 15).....	19
2.8.1	Písmo	19
2.8.2	Symbol svislé dopravní značky.....	19
2.9	Jiné symboly.....	20
2.10	Bezpečný odstup (č. V 16).....	20
2.11	Trojúhelníky (č. V 17)	20
2.12	Optická psychologická brzda (č. V 18)	21
2.13	Prostor pro cyklisty (č. V 19)	21
ČÁST B UŽITÍ A PROVEDENÍ VODOROVNÝCH DOPRAVNÍCH ZNAČEK		
1	VŠEOBECNĚ	22
2	OKRAJ VOZOVKY	22
3	JÍZDNÍ PRUHY	23
3.1	Všeobecně.....	23
3.2	Oddělení protisměrných jízdních pruhů	23
3.3	Oddělení jízdních pruhů v jednom směru jízdy.....	24
3.4	Jízdní pruh se střídavým provozem.....	24
4	SMĚROVĚ NEROZDĚLENÁ POZEMNÍ KOMUNIKACE -ŠÍŘKOVÉ USPOŘÁDÁNÍ	24
4.1	Šířka vozovky menší než 6 m	24
4.2	Šířka vozovky od 6 m (včetně) do 7,00 m	25
4.3	Šířka vozovky 7,00 m a větší.....	25
4.4	Vozovka s lichým počtem jízdních pruhů	25
4.5	Vozovka s jízdním pruhem střídavě používaným pro jeden i druhý směr jízdy	26
5	SMĚROVĚ ROZDĚLENÁ POZEMNÍ KOMUNIKACE -ŠÍŘKOVÉ USPOŘÁDÁNÍ	27
6	PŘÍDATNÉ PRUHY	27
6.1	Řadící pruh	27

6.2	Odbočovací pruh.....	28
6.3	Připojovací pruh	29
6.4	Pruh pro pomalá vozidla.....	30
7	PŘIDRUŽENÉ PRUHY	31
7.1	Vyhrazený pruh	31
7.2	Zastávkový pruh.....	34
7.3	Parkovací pruh, parkovací pás.....	34
8	KŘÍŽOVATKY.....	35
8.1	Hlavní pozemní komunikace křižovatky	35
8.2	Křižovatka bez řadicích pruhů.....	36
8.3	Křižovatka s řadicími pruhy	38
8.4	Okružní křižovatka	42
9.	SMĚROVÉ OBLOUKY A VÝŠKOVÉ VYPUKLÉ OBLOUKY	44
9.1	Všeobecně.....	44
9.2	Směrové oblouky.....	44
9.2.1	Jízdní pruhy	44
9.2.2	Rozšíření v oblouku	45
9.2.2.1	Směrové oblouky s poloměrem v rozmezí 35 - 250 m.....	46
9.2.2.2	Směrové oblouky o poloměrech $R < 20 - 45$ m (točky).....	46
9.3	Výškové oblouky	46
10	ZMĚNA POČTU JÍZDNÍCH PRUHŮ	47
10.1	Všeobecně	47
10.2	Zvýšení počtu jízdních pruhů	47
10.3	Snížení počtu jízdních pruhů.....	49
11	PŘÍČNÉ ČÁRY.....	53
11.1	Příčná čára souvislá.....	53
11.2	Příčná čára souvislá se symbolem „Dej přednost v jízdě!“	54
11.3	Příčná čára souvislá s nápisem STOP.....	54
12	PŘECHOD PRO CHODCE.....	54
13	PŘEJEZD PRO CYKLISTY	57
14	ŠÍPKY	58
14.1	Směrové šípky.....	58
14.2	Předběžné šípky	58
15	ZÁKAZ STÁNÍ, ZÁKAZ ZASTAVENÍ, ZÁKAZ ZASTAVENÍ VOZIDLA.....	59
16	ZASTÁVKY	60
17	ŠIKMÉ ROVNOBĚŽNÉ ČÁRY, KŘIVKY	62
17.1	Šikmé rovnoběžné čáry.....	62
17.2	Křivky.....	63
18	JÍZDNÍ PRUH PRO CYKLISTY	63
19	NÁPIS NA VOZOVCE.....	64
19.1	Písmo.....	64
19.2	Symbol dopravní značky	65
19.3	Jiné symboly.....	65
20	BEZPEČNÝ Odstup	66
20.1	Obecně	66
20.2	Svislé dopravní značení.....	66
20.3	Vodorovné dopravní značení.....	66
21	TROJÚHELNÍKY	67
22	OPTICKÁ PSYCHOLOGICKÁ BRZDA.....	67
23	PROSTOR PRO CYKLISTY.....	69
24	DOPRAVNÍ KNOFLÍKY.....	70
25	ODSTRAŇOVÁNÍ VODOROVNÉHO DOPRAVNÍHO ZNAČENÍ.....	70

1 ÚVOD

1.1 Všeobecně

Zásady pro vodorovné dopravní značení na pozemních komunikacích (dále jen „Zásady“) upravují podrobnosti o užití, provedení a umísťování vodorovných dopravních značek na pozemních komunikacích. Jejich obsahem nemůže být úplné detailní řešení vodorovného dopravního značení všech variant dopravních situací. Obsahem těchto Zásad také není vyznačování odstavných a parkovacích ploch, které jsou předmětem např. ČSN 73 6056 ani neřeší vyznačování pracovních míst.

Pro užití vodorovných dopravních značek je rozhodující jejich význam, který je stanoven v zákonu č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a ve vyhlášce Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Z těchto předpisů Zásady vycházejí. Zásady dále doplňují a zpřesňují TP 65 „Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích“ a TP 169 „Zásady pro označování dopravních situací na pozemních komunikacích“.

Zásady platí pro všechny druhy pozemních komunikací, tj. pro dálnice, silnice, místní a účelové komunikace. Rozdělení pozemních komunikací do kategorií a tříd podle určení a dopravního významu vychází ze zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů a z vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení platná pro dálnici platí i pro pozemní komunikaci označenou jako silnice pro motorová vozidla, pokud není v konkrétním případě uvedeno jinak.

Rozměry, barvy a provedení vodorovných dopravních značek podrobněji upravují zejména:

- ČSN EN 1436 Vodorovné dopravní značení - požadavky na dopravní značení,
- VL 6.2 Vybavení pozemních komunikací. Vodorovné dopravní značky,
- ČSN EN 1463 Vodorovné dopravní značení. Dopravní knoflíky. Část 1: Základní požadavky na funkční charakteristiky v novém stavu. Část 2: Zkoušení na zkušebním úseku.

Správné užití a jednotné provedení vodorovného dopravního značení (dále jen „VDZ“) přispívá ke zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích a slouží zejména k optickému vedení a usměrňování pohybu vozidel a ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích.

1.2 Názvosloví

Pokud není v konkrétním případě uvedeno jinak, mají pro účely těchto Zásad následující pojmy tento význam:

„Dálnicí“ se rozumí i silnice pro motorová vozidla.

„Dělicí čarou“ se rozumí společné označení pro podélné čáry oddělující jízdní pruhy; tyto čáry mohou být v provedení vodorovné dopravní značky č. V 1a „Podélná čára souvislá“, č. V 1b. „Dvojitá podélná čára souvislá“, č. V 2a a č. V 2b „Podélná čára přerušovaná“, č. V 2c „Dvojitá podélná čára přerušovaná“, č. V 3 „Podélná čára souvislá doplněná čarou přerušovanou“.

„Provozem“ se rozumí provoz na pozemních komunikacích upravený zákonem č.361/2000 Sb..

„Vozovkou“ se rozumí část pozemní komunikace určená převážně pro jízdu vozidel.

„Značkou“ se rozumí vodorovná dopravní značka.

2 NĚKTERÉ SOUVISÍCÍ PRÁVNÍ A TECHNICKÉ PŘEDPISY

2.1 Evropské dohody

- Evropská dohoda o hlavních silnicích s mezinárodním provozem (AGR).

2.2 Právní předpisy

- zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 348/2004 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků
- vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 369/2001 Sb., o obecně technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace,
- nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky,
- systém jakosti v oboru pozemních komunikací, Metodický pokyn, Věstník dopravy 9 z 2. 5. 2001.

2.3 Technické normy

- ČSN EN 12 899-1 Stálé svislé dopravní značení. Část 1: Stálé dopravní značky,
- ČSN EN 1423 Vodorovné dopravní značení -Materiály pro dopravní značení -Dodatečný posyp - Balotina, protismykové přísady a jejich směsi,
- ČSN EN 1424 Vodorovné dopravní značení - Materiály pro dopravní značení - Premixová balotina,
- ČSN EN 1436 Vodorovné dopravní značení - požadavky na dopravní značení,
- ČSN EN 1463 Vodorovné dopravní značení. Dopravní knoflíky.
Část 1: Základní požadavky na funkční charakteristiky v novém stavu.
Část 2: Zkoušení na zkušebním úseku,
- ČSN 73 6021 Světelné signalizační zařízení. Umístění a použití návěstidel,
- ČSN 73 6056 Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel,
- ČSN 73 6100 Názvosloví silničních komunikací,

- ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic,
- ČSN 73 6102 Projektování křižovatek na silničních komunikacích,
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací,
- ČSN 73 6425 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky.

2.4 Technické podmínky

- TP 57 - Speciální bezpečnostní zařízení na pozemních komunikacích. Únikové zóny,
- TP 65 - Zásady pro dopravní značení na pozemních komunikacích,
- TP 66 - Zásady pro označování pracovních míst na pozemních komunikacích,
- TP 70 - Systém hodnocení hmot pro vodorovné dopravní značení,
- TP 81 - Navrhování SSZ pro řízení silničního provozu,
- TP 100 - Zásady pro orientační dopravní značení na pozemních komunikacích,
- TP 103 - Navrhování obytných zón,
- TP 125 - Vodicí zařízení. Vodicí retroreflexní prvky,
- TP 135 - Projektování okružních křižovatek na silnicích a místních komunikacích,
- TP 145 - Zásady pro navrhování průtahů silnic obcemi,
- TP 169 - Zásady pro označování dopravních situací na pozemních komunikacích.

2.5 Vzorové listy

- VL 3 - Křižovatky,
- VL 3.1 - Dodatek k VL 3 na řešení rozvětvení a odbočovacích ramp na dálnicích, rychlostních silnicích a rychlostních místních komunikacích,
- VL 6.1 - Vybavení pozemních komunikací. Svislé dopravní značky,
- VL 6.2 - Vybavení pozemních komunikací. Vodorovné dopravní značky,
- VL 6.3 - Vybavení pozemních komunikací. Dopravní zařízení.

ČÁST A

ROZMĚRY A GEOMETRICKÉ USPOŘÁDÁNÍ VODOROVNÝCH DOPRAVNÍCH ZNAČEK

1 VŠEOBECNĚ

Značky jsou vyznačovány pomocí hmoty určené pro VDZ nebo jiným srozumitelným způsobem (např. fólie, dopravní knoflíky, dlažba). Pro zlepšení účinku mohou být doplněny dalšími retroreflexními prvky.

VDZ se na dálnicích, silnicích I. a II. třídy a místních komunikacích I. a II. třídy provádí v retroreflexní úpravě. Na ostatních pozemních komunikacích se tato úprava doporučuje.

Značky kromě značek č. V 11a až č. V 12d jsou barvy bílé. Značky č. V 11a až č. V 12d jsou barvy žluté. Značka č. V 11a a č. V 11b může být i v bílém provedení.

Přechodné značky vyjadřující čáry nebo šipky jsou vyznačeny žlutou nebo oranžovou barvou. Další podrobnosti o přechodném VDZ na pracovních místech upravují TP 66.

VDZ musí splňovat požadavky uvedené v ČSN EN 1436. Hodnocení hmot VDZ je upraveno v TP 70.

2 ROZMĚRY ZNAČEK

2.1 Podélné čáry

Značka	Užití	Rozměry (m)
Podélná čára souvislá (č. V 1a)	oddělení (jízdních pruhů) oddělení odbočovacího nebo připojovacího pruhu od průběžného (jízdního) pruhu, oddělení vyhrazeného jízdního pruhu	 = 0,125 = 0,25 (1)
Dvojitá podélná čára souvislá (č. V 1b)	zvýraznění oddělení protisměrných (jízdních) pruhů	 $\begin{matrix} 0,125 \\ \leftarrow 0,125 \\ \rightarrow 0,125 \end{matrix}$ (2)
Podélná čára přerušovaná (č. V 2a)	oddělení (jízdních pruhů)	 = 0,125
	oddělení protisměrných cyklistických (jízdních) pruhů	 = 0,125
Podélná čára přerušovaná (č. V 2b)	oddělení (jízdních pruhů)	 = 0,125
	vedení (jízdních pruhů v prostoru křižovatky	 = 0,125 = 0,125 (3)
	oddělení (jízdního pruhu od tramvajového pásu v úrovni vozovky	 = 0,125
	oddělení (jízdního pruhu pro pomalá vozidla v úseku klínu	 = 0,125
Podélná čára přerušovaná (č. V 2b)	oddělení odbočovacího nebo připojovacího pruhu od průběžného (jízdního) pruhu, vyznačení okraje (jízdního páru ve směru hlavní osy komunikace	 = 0,25
Podélná čára přerušovaná (č. V 2b)	oddělení vyhrazeného jízdního pruhu	 = 0,25
Podélná čára přerušovaná (č. V 2b)	oddělení protisměrných cyklistických pruhů	 = 0,125
Dvojitá podélná čára přerušovaná (č. V 2c)	oddělení (jízdního pruhu se sřídovým provozem	 $\begin{matrix} 0,125 \\ \leftarrow 0,125 \\ \rightarrow 0,125 \end{matrix}$
Podélná čára souvislá doplňná čarou přeru- šovanou (č. V 3)	oddělení (jízdních pruhů)	 $\begin{matrix} 0,125 \\ \leftarrow 0,125 \\ \rightarrow 0,125 \end{matrix}$
	oddělení (jízdního pruhu pro pomalá vozidla (4)	 $\begin{matrix} 0,125 \\ \leftarrow 0,125 \\ \rightarrow 0,125 \end{matrix}$ (4)
Vodící čára (č. V 4)	vyznačení okraje vozovky, zejména na dálnici s MK I. třídy, oddělení zastávkového pruhu nebo cyklistické stezky	 = 0,25
	vyznačení okraje vozovky na ostatních PK	 = 0,125
	oddělení zastávkového pruhu	 = 0,25
Parkovací pruh (č. V 10d)	oddělení parkovacího pruhu	 = 0,25

- (1) Podélná čára souvislá se používá i pro oddělení tramvajového pásu.
- (2) V odůvodněných případech může být užitá větší hodnota, max. však 0,5 m.
- (3) V odůvodněných případech může být užitá větší hodnota 3/1,5 m.
- (4) Na nových stavbách se zpravidla nevyznačuje.

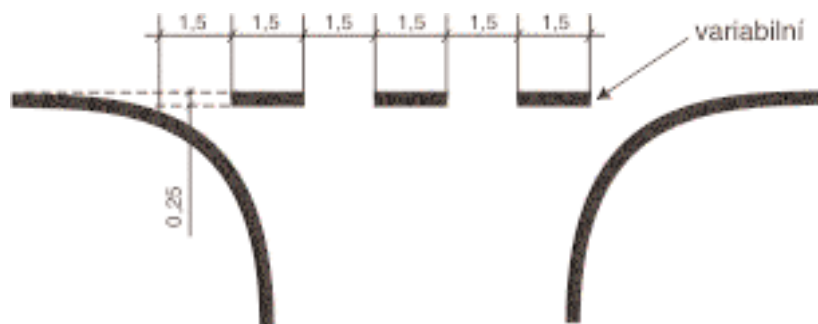
Pozn.: Pro provedení značky se dále užívá následujícího popisu:

délka úsečky / délka mezery (v metrech) -např. 0,5/0,5,

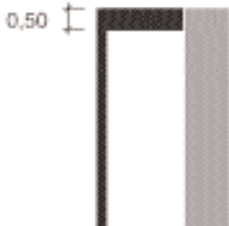
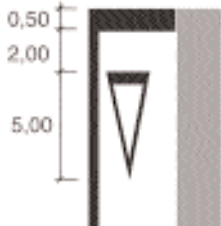
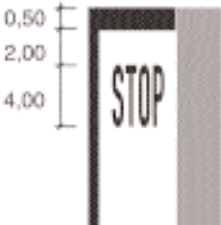
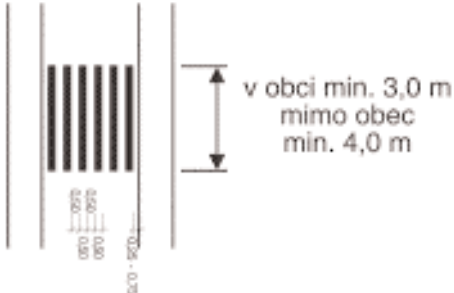
délka úsečky / délka mezery / šířka čáry (v metrech) -např. 1,5/1,5/0,25.

Podélné čáry přerušované v provedení vycházejícím z délky úsečky 6 m se užívají na dálnici a případně na jiné dopravně významné směrově rozdělené pozemní komunikaci. Značky v provedení vycházejícím z délky úsečky 3 m se užívají na ostatních pozemních komunikacích.

Podélná čára přerušovaná se provádí v případě potřeby tak, že se ve směru jízdy začíná mezerou stanovené délky a vyrovnání se provede na konci přerušované čáry (čára ukončena mezerou -viz následující obrázek).

2.2 Příčné čáry

Značka	Rozměry (m)
Příčná čára souvislá (č. V 5)	
Příčná čára souvislá se symbolem "Dej přednost v jízdě!" (č. V 6a)	
Příčná čára souvislá s nápisem STOP (č. V 6b)	
Přechod pro chodce (č. V 7)	
Přejezd pro cyklisty (č. V 8)	
Přejezd pro cyklisty s přechodem pro chodce	

2.3 Šipky

2.3.1 Směrové šipky (č. V 9a)

Značka	Rozměry (m)			
šipka:	1	2	3	4 *)
1 přímo				
2 přímo a vlevo				
3 přímo a vpravo				
4 přímo a vlevo a vpravo				
5 vlevo				
6 vpravo				
7 vlevo a vpravo				

*) lze užit v případě, kdy je vyznačen větší počet jízdních pruhů před křižovatkou i za křižovatkou

1) při délce směrové šipky 10,00 m se šířka zvětší o 40 %

Délka směrové šipky je 5 m; pokud se výjimečně užije na dálnici, má délku 10 m.

2.3.2 Předběžné šipky (č. V 9b)

Značka	Rozměry (m)	
šipka:	1	2
1 vlevo		
2 vpravo		

4,00

2.3.3 Předběžné šipky (č. V 9c)

Značka	Rozměry (m)
šipka: 1 vlevo 2 vpravo	

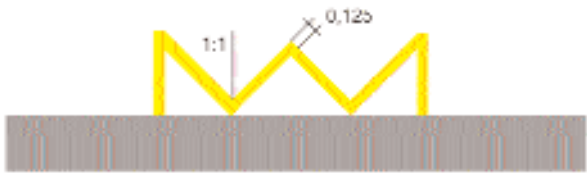
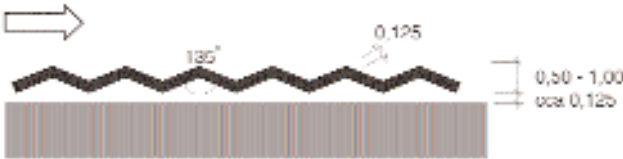
2.4 Zastávka autobusu nebo trolejbusu (č. V 11a), zastávka tramvaje (č. V 11b)

Značka	Rozměry (m)
Zastávka autobusu nebo trolejbusu (č. V11a)	
Zastávka tramvaje (č. V11b)	

Výška nápisu 1,2

Pozn.: Délka značky č. V 11a a č. V 11b vychází z délky a počtu zastavujících vozidel MHD nebo linkové osobní dopravy.

2.5 Žlutá klikatá čára (č. V 12a), Žluté zkřížené čáry (č. V 12b), Zákaz zastavení (č. V 12c), Zákaz stání (č. V 12d), Bílá klikatá čára (č. V 12e)

Značka	Rozměry (m)
Žlutá klikatá čára (č. V 12a)	
Vyznačení místa pro zásobování (č. V 12a)	
Žluté zkřížené čáry (č. V 12b)	
Zákaz zastavení (č. V 12c)	 (Pozn. Značka může být vyznačena těsně u obrubníku, nebo na něm.)
Zákaz stání (č. V 12d)	 (Pozn. Značka může být vyznačena těsně u obrubníku, nebo na něm.)
Bílá klikatá čára (č. V 12e)	

2.6.1 Šikmé rovnoběžné čáry (č. V 13a)

Značka	Rozměry (m)
Šikmé rovnoběžné čáry pravé	
Šikmé rovnoběžné čáry levé	
Šikmé rovnoběžné čáry středové	

2.6.2 Křivky (č. V 13b)

Značka	Rozměry (m)
Křivky (č. V 13b)	

2.7 Jízdní pruh pro cyklisty (č. V 14)

Značka	Rozměry (m)
Jízdní pruh pro cyklisty (č. V 14)	

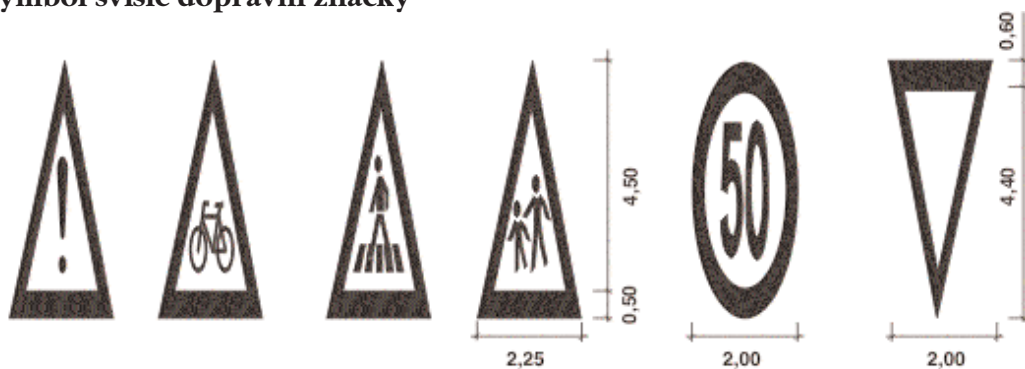
2.8 Nápis na vozovce (č. V 15)

2.8.1 Písmo

Nápis se vyznačuje ve směru jízdy. Uvedené rozměry jsou v metrech.

2.8.2 Symbol svislé dopravní značky

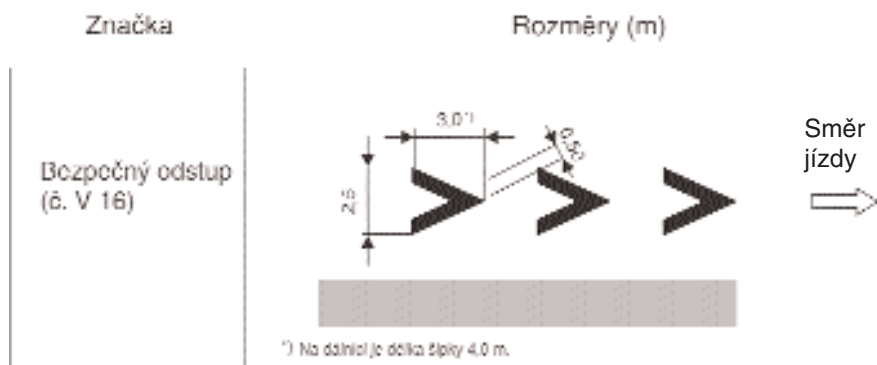
Při užití na dálnici lze dle konkrétní situace užít symbolu o větších rozměrech (bližší podrobnosti viz VL 6.2).

2.9 Jiné symboly

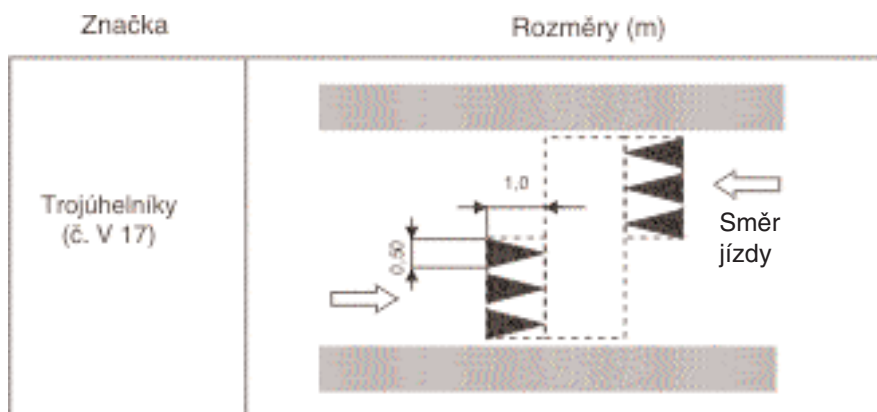
Jako jiný symbol se přednostně užívají významové symboly ze svislých dopravních značek nebo z jiných běžně užívaných označení. Například pro označení vyhrazeného parkoviště pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo osobu těžce pohybově postiženou se užívá významového symbolu z označení č. O 1 (symbol může být i zrcadlově obrácen) apod.

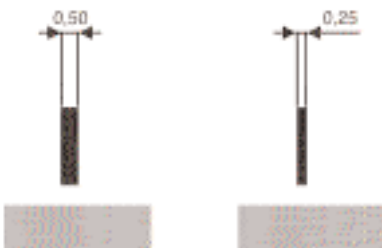
2.10 Bezpečný odstup (č. V 16)

2.11 Trojúhelníky (č. V 17)

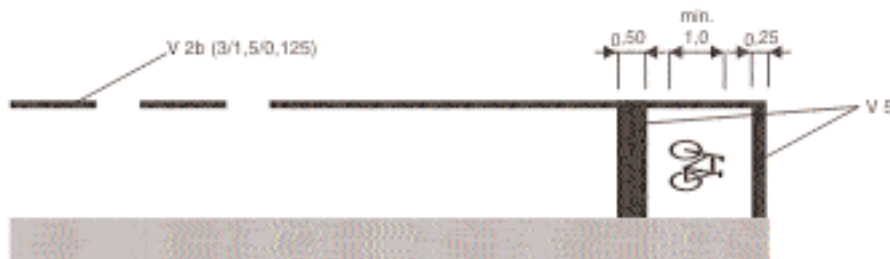

2.12 Optická psychologická brzda (č. V 18)

Značka	Rozměry (m)
Optická psychologická brzda (č. V 18)	

Pozn. Podrobnější informace o provedení značky č. V 18 viz VL 6.2.

2.13 Prostor pro cyklisty (č. V 19)

Značka	Rozměry (m)
Prostor pro cyklisty (č. V 19)	

ČÁST B

UŽITÍ A PROVEDENÍ VODOROVNÝCH DOPRAVNÍCH ZNAČEK

1 VŠEOBECNĚ

V této části jsou uvedeny příklady vyznačení vybraných dopravních situací při respektování požadavku na správné a účelné užití značek. Tím je sledován zájem, aby stejné nebo obdobné dopravní situace byly vyznačovány VDZ jednotně, srozumitelně a stejným způsobem.

Užití a umístění značek VDZ na konkrétní pozemní komunikaci vychází zpravidla ze šířkového uspořádání dle příslušné kategorie pozemní komunikace ve smyslu ČSN 73 6101, ČSN 73 6110 a ČSN 73 6102. Z toho se odvozuje zejména šířkové uspořádání jízdních, přídatných a přidružených pruhů.

Rozměry a geometrické uspořádání značek vychází z části A.

2 OKRAJ VOZOVKY

Okraj vozovky se označuje vodicí čarou (č. V 4). Umístění vodicí čáry společně se správným užitím podélných čar oddělujících jízdní pruhy musí zajistit vyznačení jízdních pruhů v jednotné šířce odpovídající příslušné kategorii pozemní komunikace. Šířka jízdního pruhu v obci mimo dálnici, rychlostní silnici a rychlostní místní komunikaci nemá být větší než 3,50 m.

Správné oddělení krajnice od vozovky slouží k zajištění bezpečného pohybu účastníků provozu, zejména těch, kteří krajnici používají. Umísťování vodicí čáry na okraj zpevněné plochy bez ohledu na případně měnící se šířku zpevnění (z toho vyplývá měnící se šířka jízdních pruhů v určitém úseku) je nepřípustné. Vodicí čára se umísťuje na vnitřní hranu vodicího proužku dle příslušné ČSN. V obci se u zvýšených obrubníků nemusí vodicí čára vyznačovat.

V místě vyústění místa ležícího mimo pozemní komunikaci (výjezdy z domů apod.) se vodicí čára č. V 4 nepřerušuje.

Značka č. V 4 se provádí v šířce 0,25 m:

- na směrově rozdělené pozemní komunikaci,
- při oddělení parkovacího pruhu.

V ostatních případech lze značku č. V 4 provést v šířce 0,125 m.

3 JÍZDNÍ PRUHY

3.1 Všeobecně

Jízdní pruhy se vyznačují a oddělují dělicími čarami VDZ v případě, že to šířka vozovky umožňuje. Značky se provádějí v šířce čáry 0,125 m. Pokud je šířka vozovky mezi vodicími čarami menší než 6,0 m, jízdní pruhy se nevyznačují.

Není-li pro vyznačení více jízdních pruhů pro jeden směr jízdy k dispozici dostatečná šířka, lze po prověření konkrétních dopravních podmínek přistoupit k vyznačení jízdního pruhu o menší šířce (minimálně však 2,75 m). V takovém případě je nutno s ohledem např. na nejvyšší dovolenou rychlost prověřit, zda není nezbytné provoz v tomto jízdním pruhu omezit dopravní značkou č. B 15 „Zákaz vjezdu vozidel, jejichž šířka přesahuje stanovenou mez“ nebo dopravní značkou č. IP 21a „Omezení v jízdním pruhu“ apod.

Vyznačení jízdního pruhu o šířce menší než 2,75 m je možné jen v rámci vedení provozu v oblasti pracovního místa, podrobnosti upravují TP 66.

Jízdní pruh se ve svém průběhu vyznačuje v konstantní šířce mimo případy, kdy je nutné provést jeho rozšíření v oblouku nebo rozšíření pro odbočení vlevo.

Podélná čára oddělující jízdní pruhy se zpravidla umísťuje uprostřed mezi jízdními pruhy. Není-li možné ji takto provést v důsledku spáry v krytu vozovky, umísťuje se mimo spáru.

3.2 Oddělení protisměrných jízdních pruhů

Pro vyznačení zákazu vjetí do protisměrného jízdního pruhu (nedostatečný rozhled, nebezpečné místo apod.), se užívá podélné čáry souvislé č. V 1a. Značka se provádí v délce min. 30 m v obci a 50 m mimo obec. Značku č. V 1a lze přejíždět jen při objíždění, při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci a vjíždění na pozemní komunikaci z místa ležícího mimo pozemní komunikaci.

Pro zdůraznění zákazu nebo na vozovce s více než dvěma jízdními pruhy se užívá dvojité podélné čáry souvislé č. V 1b. Šířka mezery mezi čarami je zpravidla 0,125 m, s přihlédnutím k šířkovým poměrům vozovky lze šířku zvětšit na 0,5 m. Při větší šířce mezery je nutno plochu mezi čarami vyplnit šikmými rovnoběžnými čarami a takové provedení se stává značkou č. V 13 „Šikmé rovnoběžné čáry“. Značku č. V 1b lze přejíždět pouze při objíždění, nelze ji přejíždět při odbočování či vjíždění na místo ležící mimo pozemní komunikaci nebo při vyjíždění z takového místa. Značka č. V 1b tudíž zakazuje odbočování vlevo na místo ležící mimo pozemní komunikaci a z místa ležícího mimo pozemní komunikaci.

V úseku, kde lze za stanovených podmínek vjíždět do protisměrného jízdního pruhu (např. při dostatečném rozhledu pro předjíždění), se užívá podélné čáry přerušované č. V 2a. Délka úsečky čáry se volí s ohledem na kategorii pozemní komunikace. Na dálnici, místní komunikaci I. třídy nebo případně jiné dopravně významné směrově rozdělené pozemní komunikaci se úsečka provádí v délce 6 m, na ostatních pozemních komunikacích 3 m. Délka mezery je dvojnásobná.

V úseku, kde v dalším průběhu na podélnou čáru přerušovanou navazuje podélná čára souvislá nebo kde je nutno např. upozornit na místo vyžadující zvýšenou pozornost, se užívá podélné čáry přerušované č. V 2b. Délka úsečky je stejná jako u značky č. V 2a, délka mezery je poloviční. Délka značky č. V 2b předcházející značce č. V 1a nebo V 1b je v obci min. 50 m (výjimečně 30 m), mimo obec 100 m.

V úseku, kde se zákaz vjetí do protisměrného jízdního pruhu vztahuje pouze pro jeden směr jízdy, se užívá podélné čáry souvislé doplněné čarou přerušovanou č. V 3. Pro řidiče platí význam čáry bližší. Pro provedení jednotlivých čar této značky platí obdobně zásady stanovené pro značky č. V 1a a č. V 2b. Značka č. V 3 se vyznačuje na vozovce tím způsobem, že souvislá čára značky se napojuje na značku č. V 2b předcházející značce č. V 3 a čára přerušovaná se vyznačuje vedle podélné čáry souvislé.

3.3 Oddělení jízdních pruhů v jednom směru jízdy

Jízdní pruhy v jednom směru jízdy se vyznačují a oddělují dělicími čarami VDZ obdobně, jak je uvedeno v kap. 3.2. Podélné čáry souvislé č. V 1a se užívá v úseku, kde je nutno zakázat přejíždění z jednoho pruhu do druhého. Pokud tento zákaz platí pouze z jedné strany, užije se značky č. V 3; pro řidiče platí význam čáry bližší.

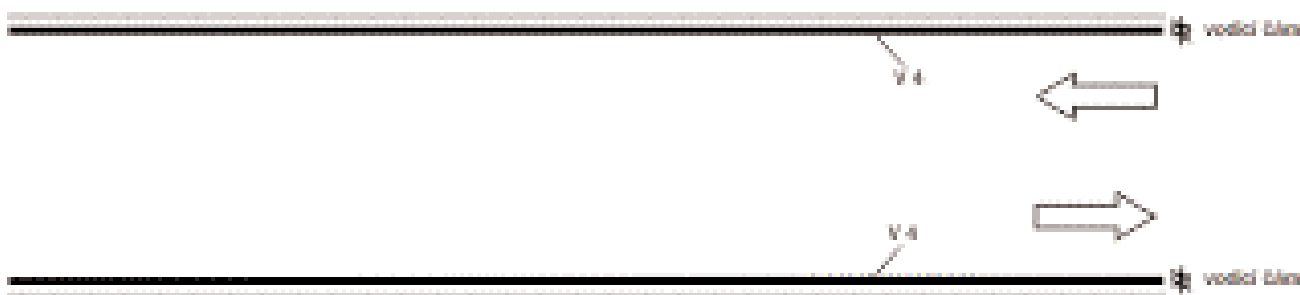
3.4 Jízdní pruh se střídavým provozem

Jízdní pruh, který je při činnosti světelných signálů č. S 8a, č. S 8b, č. S 8c a č. S 8d využíván střídavě pro jeden i druhý směr jízdy, se vyznačuje dvojitou podélnou čarou přerušovanou č. V 2c. Délka úseček je stejná jako u předcházející podélné čáry přerušované č. V 2b, tj. 6 nebo 3 m a délka mezer je poloviční.

4 SMĚROVĚ NEROZDĚLENÁ POZEMNÍ KOMUNIKACE - ŠÍŘKOVÉ USPOŘÁDÁNÍ

4.1 Šířka vozovky menší než 6 m

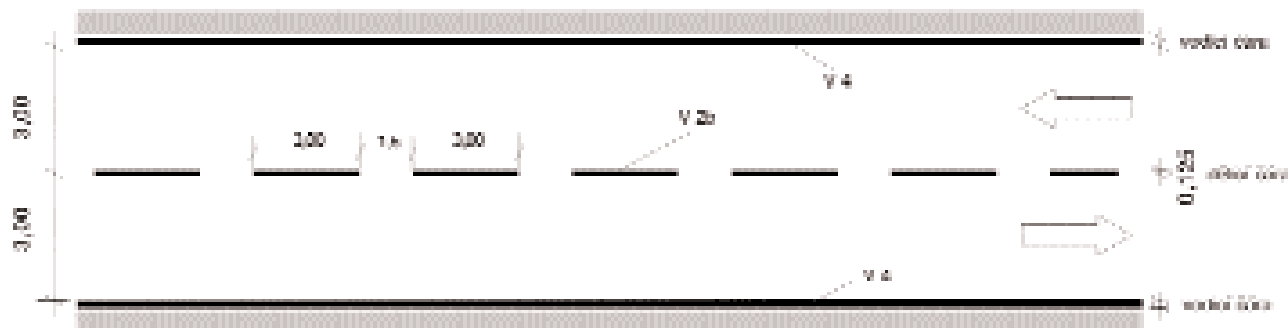
Na pozemní komunikaci s vozovkou o šířce menší než 6 m se vyznačuje pouze okraj vozovky podle obrázku 1. Dělicí čára oddělující jízdní pruhy se nevyznačuje.

Obrázek 1: Příklad VDZ na pozemní komunikaci s vozovkou o šířce menší než 6 m

4.2 Šířka vozovky od 6 m (včetně) do 7,00 m

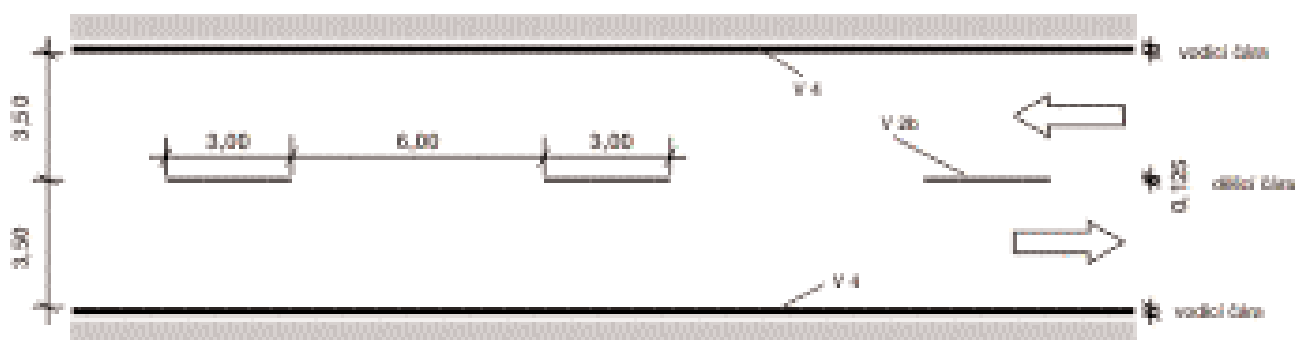
Na pozemní komunikaci s vozovkou o šířce od 6 m (včetně) do 7,00 m se užívá vodorovné značení podle obrázku 2.

Obrázek 2: Příklad VDZ na pozemní komunikaci s vozovkou o šířce od 6 m do 7,00 m

4.3 Šířka vozovky 7,00 m a větší

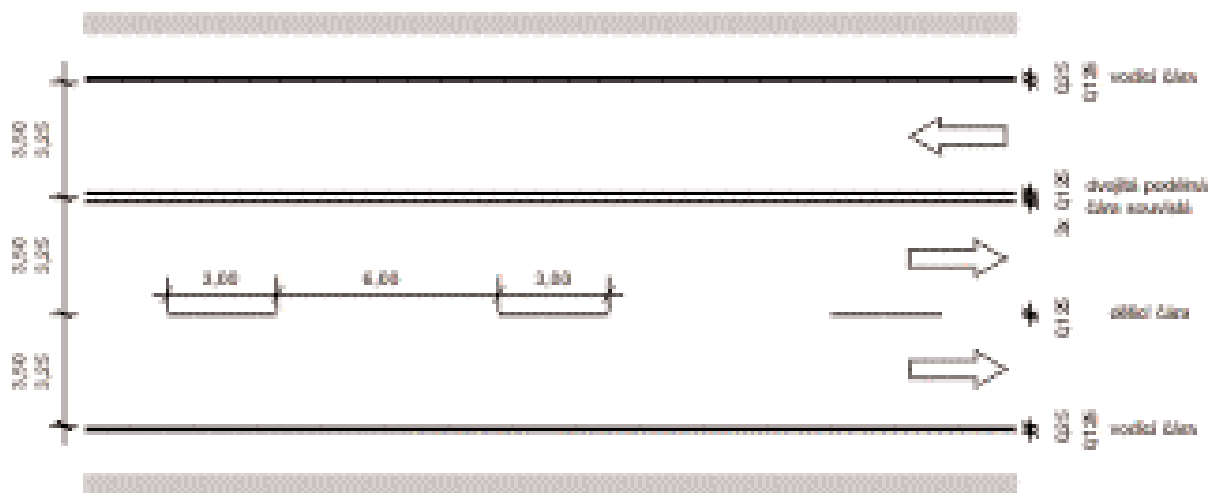
Na pozemní komunikaci s vozovkou o šířce 7,00 m a více se vyznačuje VDZ podle skladebných prvků šířkového uspořádání příslušné kategorie pozemní komunikace dle ČSN 73 6101 nebo ČSN 73 6110.

Obrázek 3: Příklad VDZ na pozemní komunikaci kategorie S 9,5 MS, MO 14

4.4 Vozovka s lichým počtem jízdních pruhů

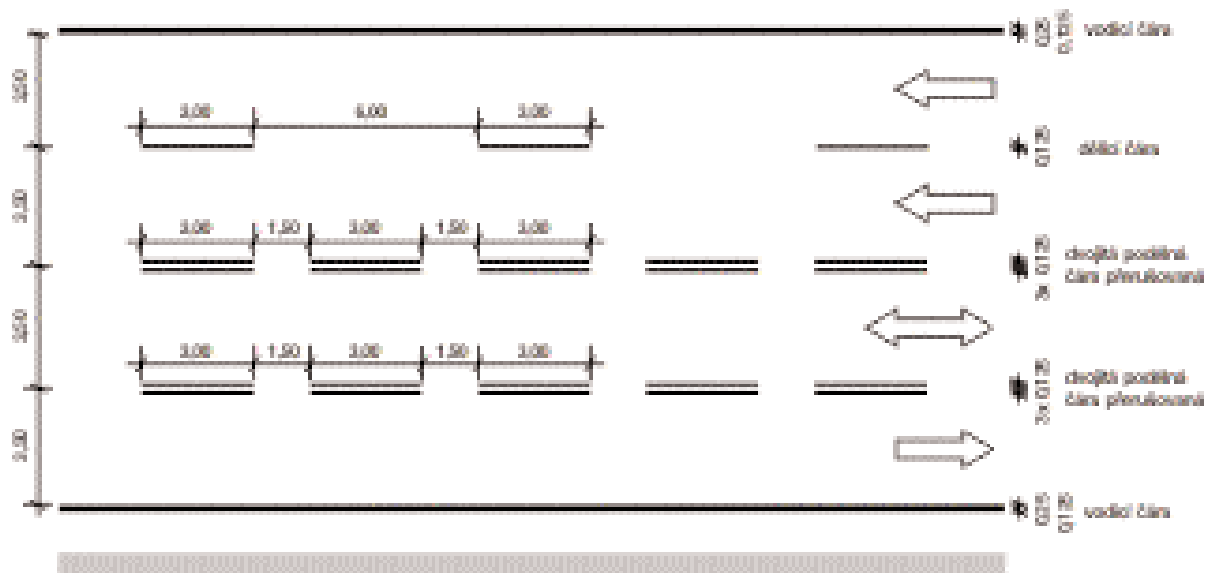
Na pozemní komunikaci s vozovkou s lichým počtem jízdních pruhů se vyznačuje VDZ např. podle obrázku 4. Rozdělení příčného řezu se provede na základě dopravně-technických požadavků a zpevněné šířky. Protisměrné jízdní pruhy se oddělují dvojitou podélnou čarou souvislou č. V 1b, případně značkou č. V 13.

Obrázek 4: Příklad VDZ na pozemní komunikaci s vozovkou se třemi jízdními pruhy

4.5 Vozovka s jízdním pruhem střídavě používaným pro jeden i druhý směr jízdy

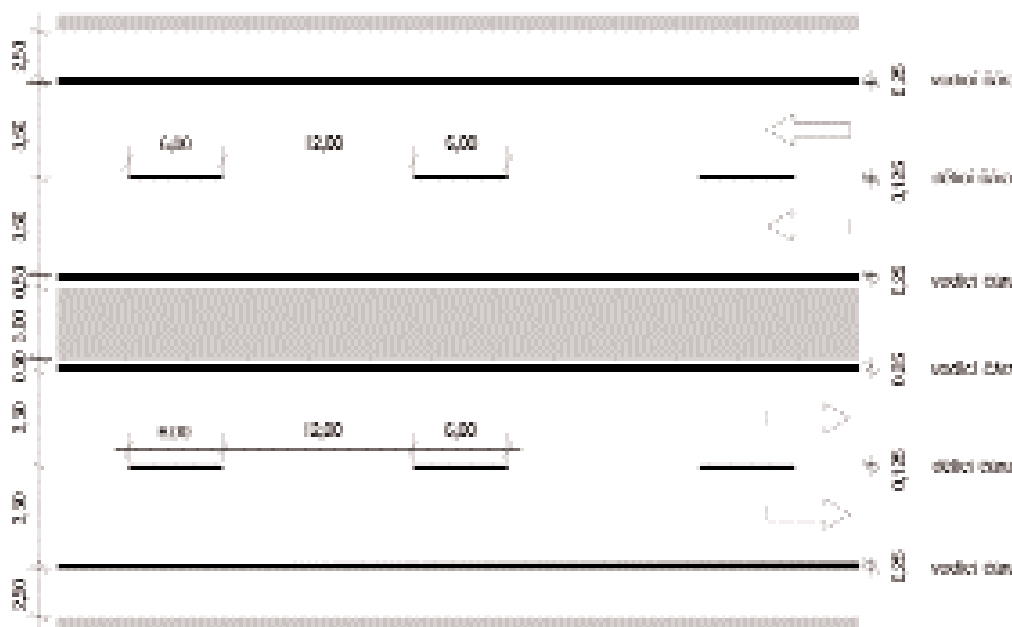
Na pozemní komunikaci s vozovkou s jízdním pruhem užívaným střídavě pro jeden i druhý směr jízdy se vyznačuje VDZ např. podle obrázku 5. V takto vyznačeném v jízdním pruhu je provoz zpravidla řízen světelnými signály č. S 8a až č. S 8d. Pokud takto uvedený jízdní pruh není využíván, má značka č. V 2c stejný význam jako značka č. V 2a nebo č. V 2b.

Obrázek 5: Příklad VDZ jízdního pruhu užívaného střídavě pro jeden i druhý směr jízdy

5 SMĚROVĚ ROZDĚLENÁ POZEMNÍ KOMUNIKACE - ŠÍŘKOVÉ USPOŘÁDÁNÍ

Na směrově rozdělené pozemní komunikaci se vyznačuje VDZ podle skladebných prvků šířkového uspořádání příslušné kategorie pozemní komunikace dle ČSN 73 6101 nebo ČSN 73 6110.

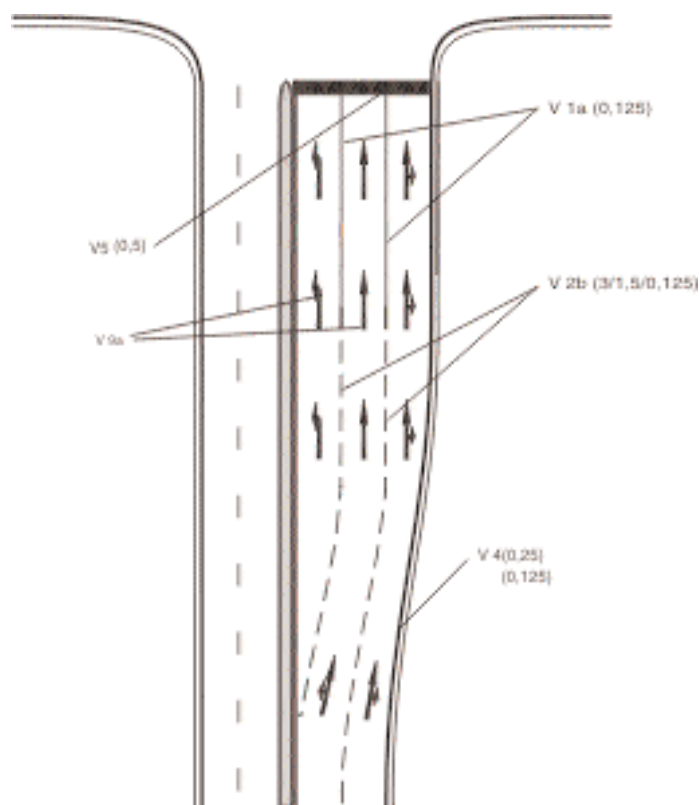
Obrázek 6: Příklad VDZ směrově rozdělené pozemní komunikace kategorie S 24,5

6 PŘÍDATNÉ PRUHY

6.1 Řadicí pruh

Jako řadicí pruhy se vyznačují jízdní pruhy určené pro řazení před křižovatkou nebo místem odbočení a pro stanovený směr jízdy. Zpravidla se vyznačuje a odděluje několik řadicích pruhů. Jejich počet a uspořádání vyplývá ze stavebního uspořádání pozemní komunikace a organizace dopravy na křižovatce nebo místem odbočení. Pro vyznačení a oddělení řadicích pruhů se užívá značek č. V 1a a č. V 2b podle zásad uvedených v kap. 3.2. Podle stanoveného směru jízdy se konkrétní řadicí pruh doplňuje směrovou šipkou (č. V 9a) v odpovídajícím provedení, viz kapitola č. 15.1 části B.

Pokud je řazení do jízdních pruhů řešeno zvýšením počtu jízdních pruhů, vyznačuje se jako přibývajícím řadicím pruhem pro odbočení, řadicí pruhy ve směru přímo se vyznačují jako průběžné. To platí i pro případ, kdy to neodpovídá konkrétnímu stavebnímu uspořádání vozovky (obr. 7).

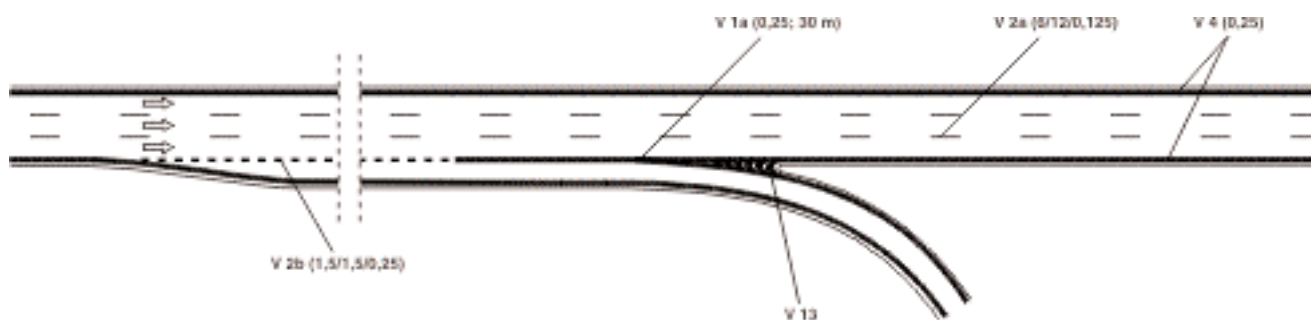

Obrázek 7: Příklad VDZ řadicích pruhů

6.2 Odbočovací pruh

Jako odbočovací pruh se vyznačuje přidavný pruh určený pro vyřazování vozidel z dopravního proudu průběžného pruhu.

Od přilehlého průběžného pruhu se odděluje podélnou čarou přerušovanou (č. V 2b) v provedení 1,5/1,5/ 0,25 m, která navazuje na předchozí vodící čáru č. V 4. V úseku předcházejícím značce „šikmé rovnoběžné čáry“ (č. V 13a), případně „Křivky“ (č. V 13b) na čáru č. V 2b navazuje podélná čára souvislá (č. V 1a) v délce 30 m, v odůvodněných případech lze čáru provést v délce min. 20 m. Šířka čáry je 0,25 m (obr. 8). Stavební uspořádání odbočovacího pruhu a zejména délku vyřazovacího úseku upravuje ČSN 73 6102.

Obrázek 8: Příklad VDZ odbočovacího pruhu

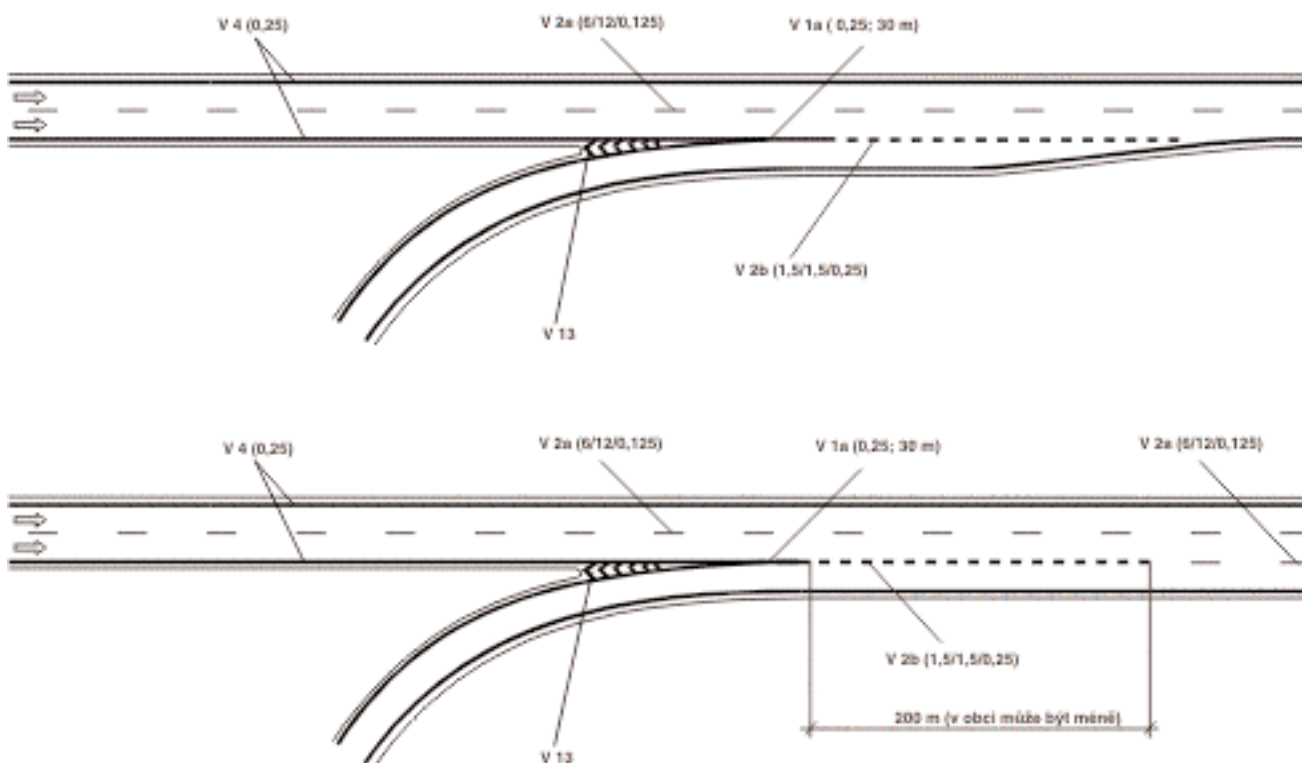
6.3 Připojovací pruh

Jako připojovací pruh se vyznačuje přídatný pruh určený pro zařazování vozidel do dopravního proudu průběžného pruhu.

Od přilehlého průběžného pruhu se nejdříve odděluje podélnou čarou souvislou (č. V 1a) v délce zpravidla 30 m, min. 20 m (navazuje na značku č. V 13a, případně č. V 13b), šířka čáry je 0,25 m. Na značku č. V 1a v dalším průběhu navazuje podélná čára přerušovaná (č. V 2b) v provedení 1,5/1,5/0,25 m. Pokud připojovací pruh dále končí, napojuje se značka č. V 2b na vodící čáru č. V 4 (obr. 9).

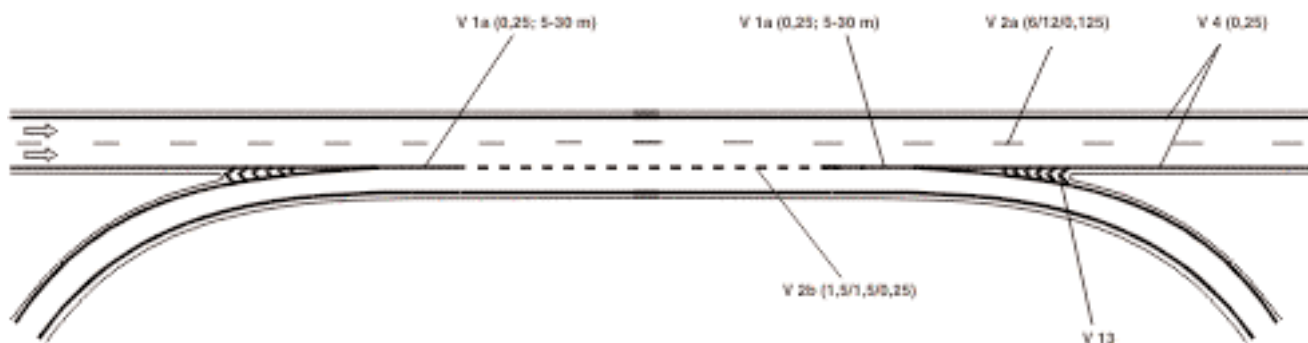
Pokud připojovací pruh dále pokračuje jako průběžný, přechází značka č. V 2b ve značku č. V 2a o šířce 0,125 m v provedení odpovídajícím přilehlému průběžnému pruhu. Značka č. V 2b se zpravidla vyznačuje v délce 200 m (obr. 9).

Stavební uspořádání připojovacího pruhu upravuje ČSN 73 6102.

Obrázek 9: Příklady VDZ připojovacího pruhu

Průpletový úsek se od přilehlého průběžného pruhu odděluje v celé délce značkou č. V 2b v provedení 1,5/1,5/0,25 m navazující na obou stranách na značku č. V 1a o šířce čáry 0,25 m (obr. 10) v délce 30 m, v odůvodněných případech (např. krátký průplet) až 5 m..

Obrázek 10: Příklad VDZ průpletového úseku

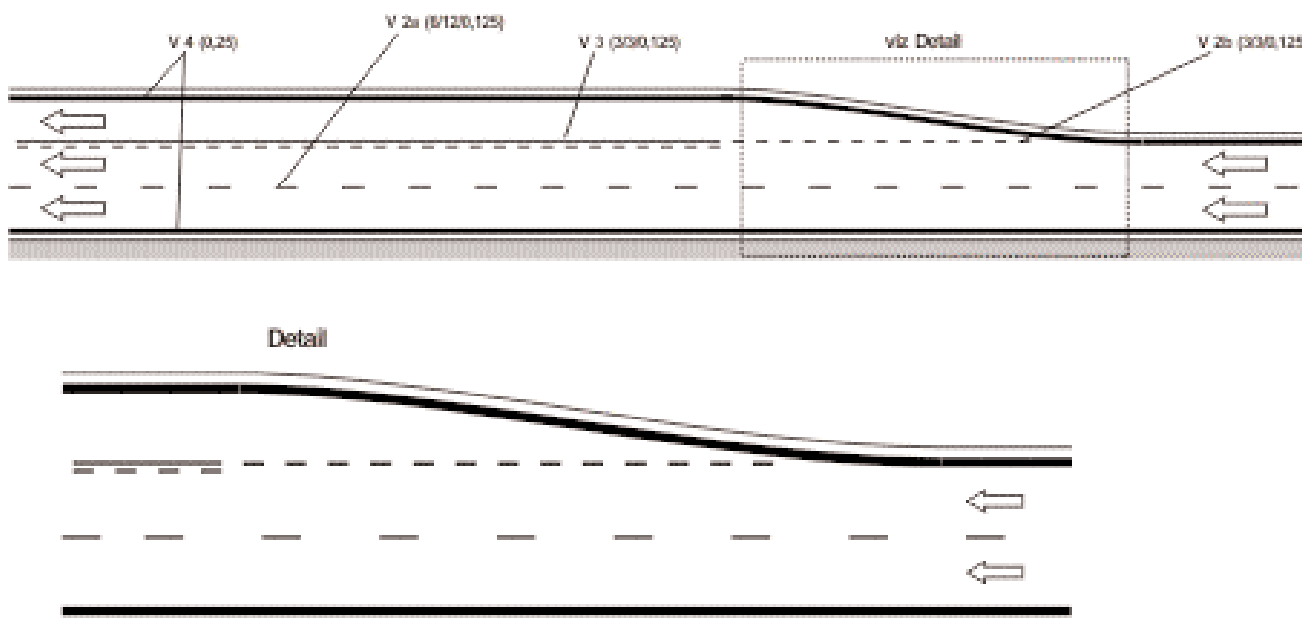
6.4 Pruh pro pomalá vozidla

Jako pruh pro pomalá vozidla se na stávající dálnici vyznačuje jízdní pruh určený pro vozidla, která v takto označeném úseku nedosáhnou vyšší rychlosti než $60 \text{ km} \cdot \text{h}^{-1}$. Podmínkou je jeho označení značkou č. IP 18c.

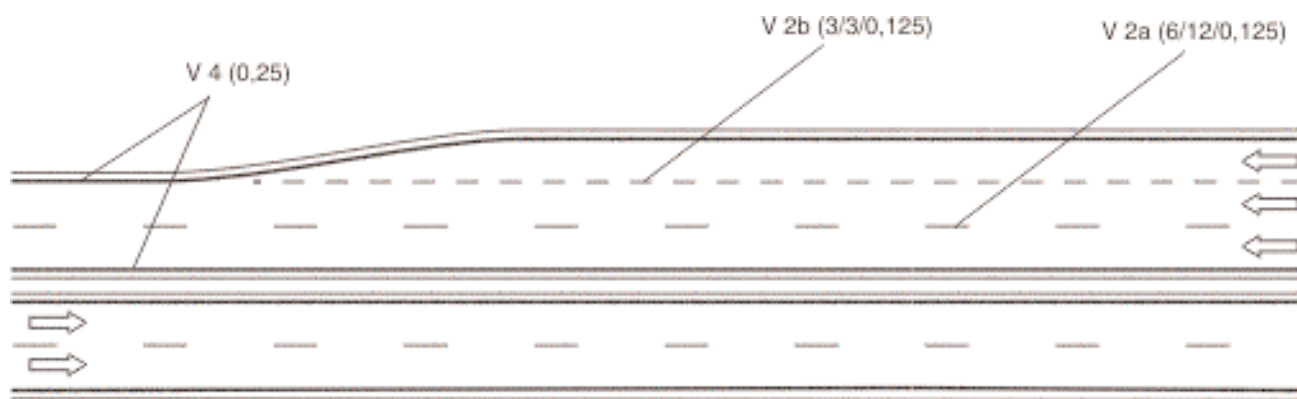
Pro oddělení pruhu pro pomalá vozidla od přilehlého průběžného pruhu se užívá dělicí čáry v provedení odpovídající požadované úpravě provozu v takto označeném úseku.

Značkou č. V 3 se odděluje pruh pro pomalá vozidla v případě, kdy je žádoucí zakázat vyjetí vozidla z tohoto jízdního pruhu (při předjíždění). Podélná čára přerušovaná je v provedení 3/3/0,125 m (obr. 11a).

Pokud se pro taková vozidla předjíždění nezakazuje, odděluje se pruh pro pomalá vozidla od přilehlého jízdního pruhu značkou č. V 2b v provedení 3/3/0,125 (obr. 11b).

Obrázek 11a: Příklad VDZ jízdního pruhu pro pomalá vozidla.

Obrázek 11b: Příklad VDZ jízdního pruhu pro pomalá vozidla s možností předjíždění.

7 PŘIDRUŽENÉ PRUHY

Přidruženým pruhem se rozumí jízdní pruh vyhrazený určitému účelu.

7.1 Vyhrazený pruh

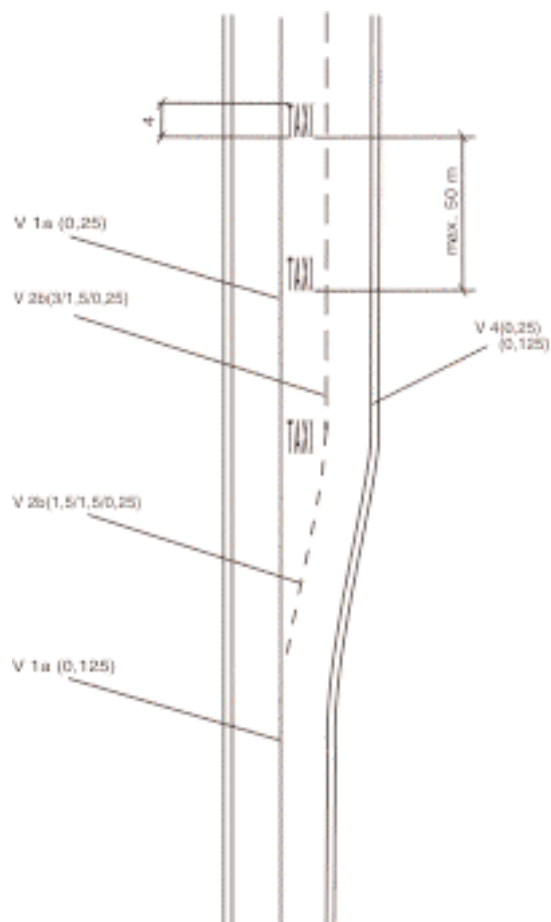
Jako vyhrazený pruh se vyznačuje přidružený pruh vyhrazený pro určený druh vozidel nebo k určenému účelu. Zejména se vyhrazuje jízdní pruh pro autobusy městské hromadné dopravy osob nebo trolejbusy. Od přilehlého jízdního pruhu se vyhrazený pruh odděluje dělicí čarou o šířce 0,25 m.

V úseku, kde je za stanovených podmínek dovoleno do tohoto pruhu vjíždět, je vyhrazený pruh oddělen podélnou čarou přerušovanou č. V 2b v provedení 3/1,5/0,25 m.

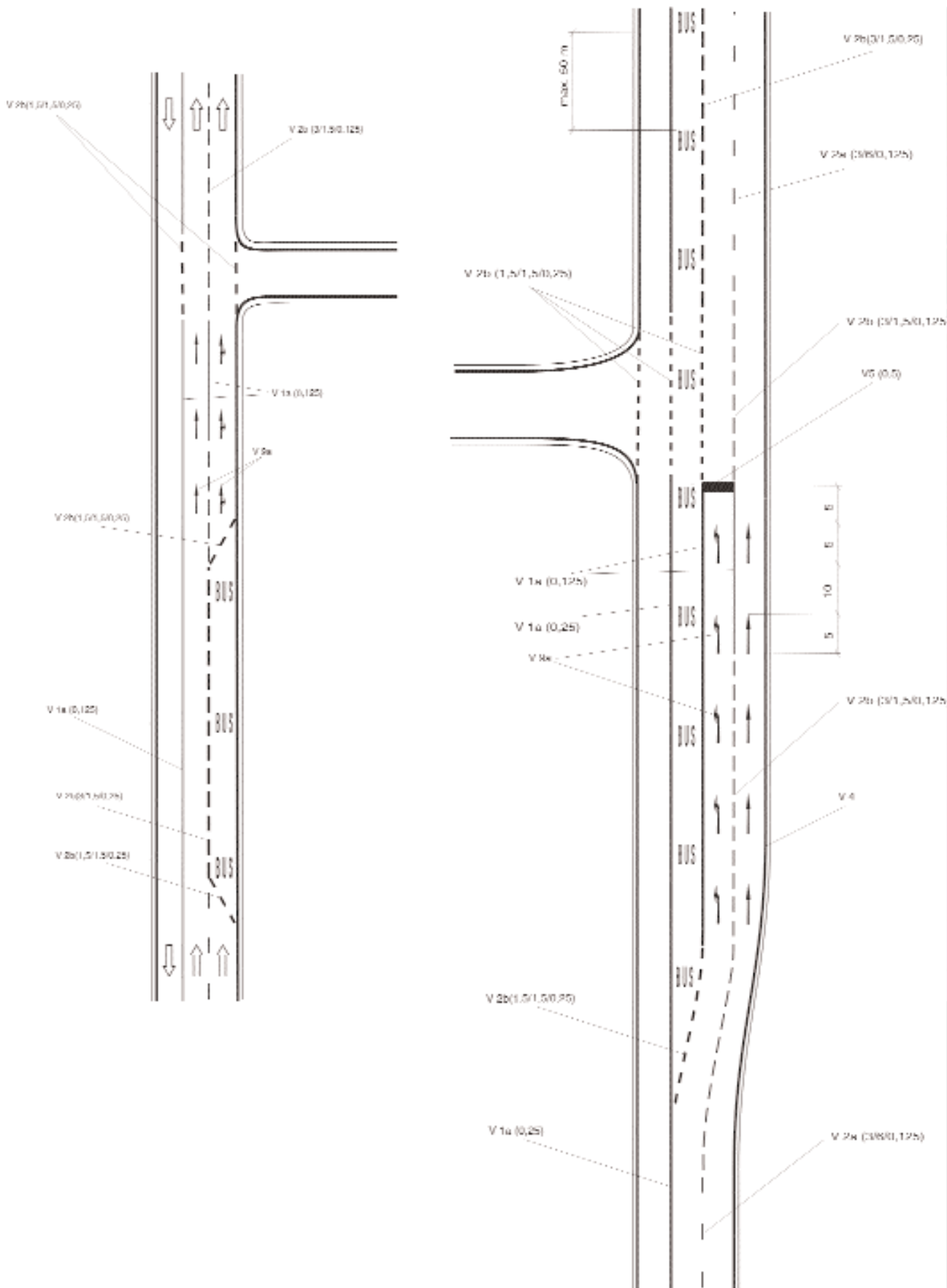
V úseku, kde je do tohoto pruhu vjíždění zakázáno, je vyhrazený pruh oddělen podélnou čarou souvislou č. V 1a.

Začátek a konec vyhrazeného pruhu se vyznačuje značkou č. V 2b v provedení 1,5/1,5/0,25 ve sklonu cca 1:5.

Vyhrazený pruh se v začátku jeho průběhu doplňuje nápisem „BUS“ (značka č. V 15 „Nápis na vozovce“). První nápis se vyznačuje v místě začátku plné šířky tohoto pruhu. Nápis mimo křižovatku se vyznačuje opakovaně ve vzdálenosti max. 50 m, v prostoru křižovatky max. 25 m (obr. 12b).

Obrázek 12a: Příklad VDZ vyhrazeného jízdního pruhu pro vozidla taxi.

Obrázek 12b: Příklad VDZ vyhrazeného jízdního pruhu pro autobusy MHD a trolejbusy.

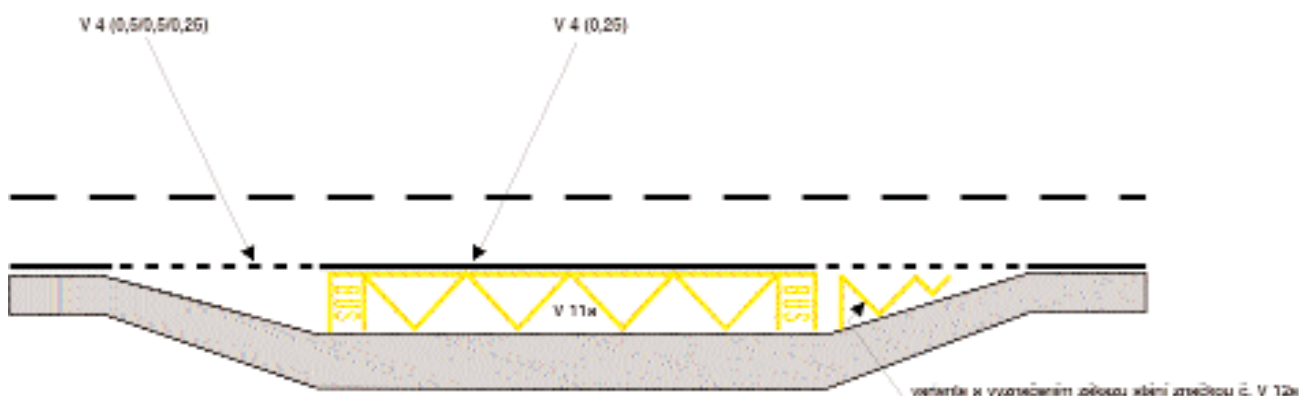
V odůvodněném případě lze obdobným způsobem vyznačit a oddělit tramvajový pás v úrovni vozovky. Pokud je nezbytné i užití nápisu, nahrazuje se nápis „BUS“ nápisem „TRAM“.

V případě vyhrazeného jízdního pruhu pro jiný druh vozidla nebo pro určitý účel se postupuje obdobně. Místo nápisu „BUS“ se užívá symbolu příslušného vozidla nebo vhodného nápisu (obr. 12a).

7.2 Zastávkový pruh

Jako zastávkový pruh se vyznačuje pruh určený k zastavení vozidla hromadné dopravy osob mimo průběžný pruh. Od přilehlého průběžného pruhu se odděluje vodící čarou (č. V 4) o šířce 0,25 m. V klínu zastávkového pruhu je tato čára v provedení 0,5/0,5/0,25 m. Vlastní zastávku se doporučuje vyznačit značkou „Zastávka autobusu nebo trolejbusu“ (č. V 11a) -obr. 13.

Vyznačení zastávky na zastávkovém pruhu (ČSN 73 6425)

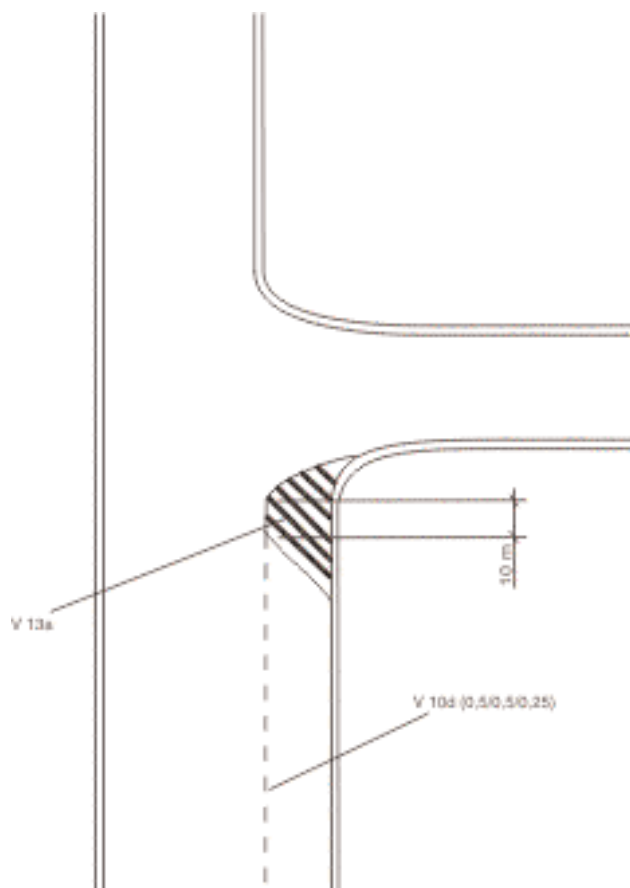
Obrázek 13: Příklad VDZ zastávkového pruhu

K užití a provedení značky č. V 11a viz kapitola č. 17 části B.
Podrobnosti o umísťování a uspořádání zastávek upravuje ČSN 73 6425.

7.3 Parkovací pruh, parkovací pás

Jako parkovací pruh se vyznačuje pruh přiléhající k průběžnému pruhu určený pro podélné stání vozidel v jedné řadě. Vyznačuje se zejména v obci.

Parkovací pruh se vyznačuje značkou č. V 10d „Parkovací pruh“ v provedení 0,5/0,5/0,25 m (obr. 14). Šířka pruhu se volí s ohledem na šířku vozidel, pro které je určen, neboť při stání nesmí vozidlo svým obrysem nebo nákladem přesahovat plochu parkovacího pruhu.

Obrázek 14: Příklad VDZ parkovacího pruhu.

Obdobně se vyznačuje parkovací pás, který je určen pro kolmé nebo šikmé stání vozidel v jedné řadě. Podrobnosti o řešení, umístění a šířkových poměrech přidružených pruhů určených pro stání nebo zastavování vozidel upravuje ČSN 73 6110 a ČSN 73 6056.

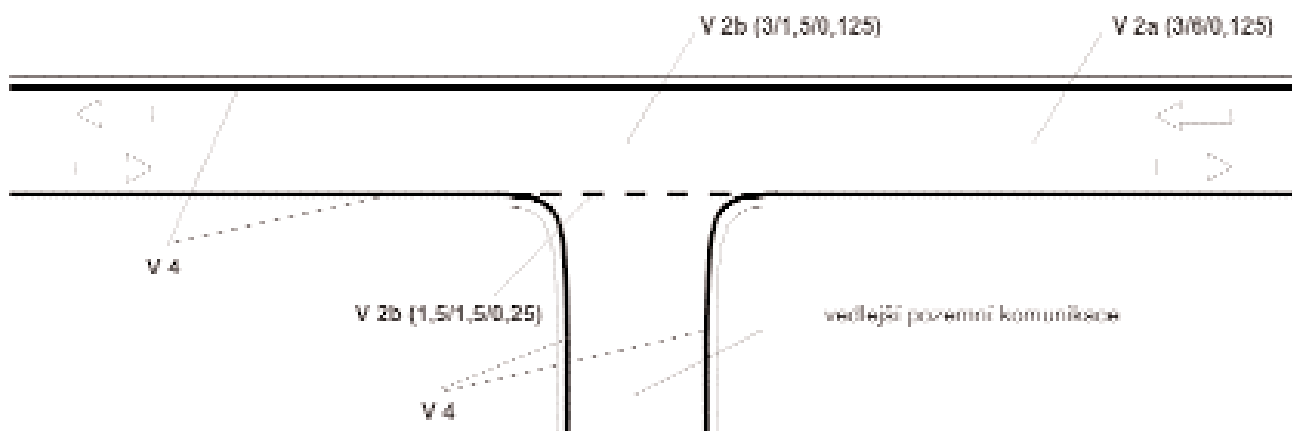
8 KŘÍŽOVATKY

8.1 Hlavní pozemní komunikace křižovatky

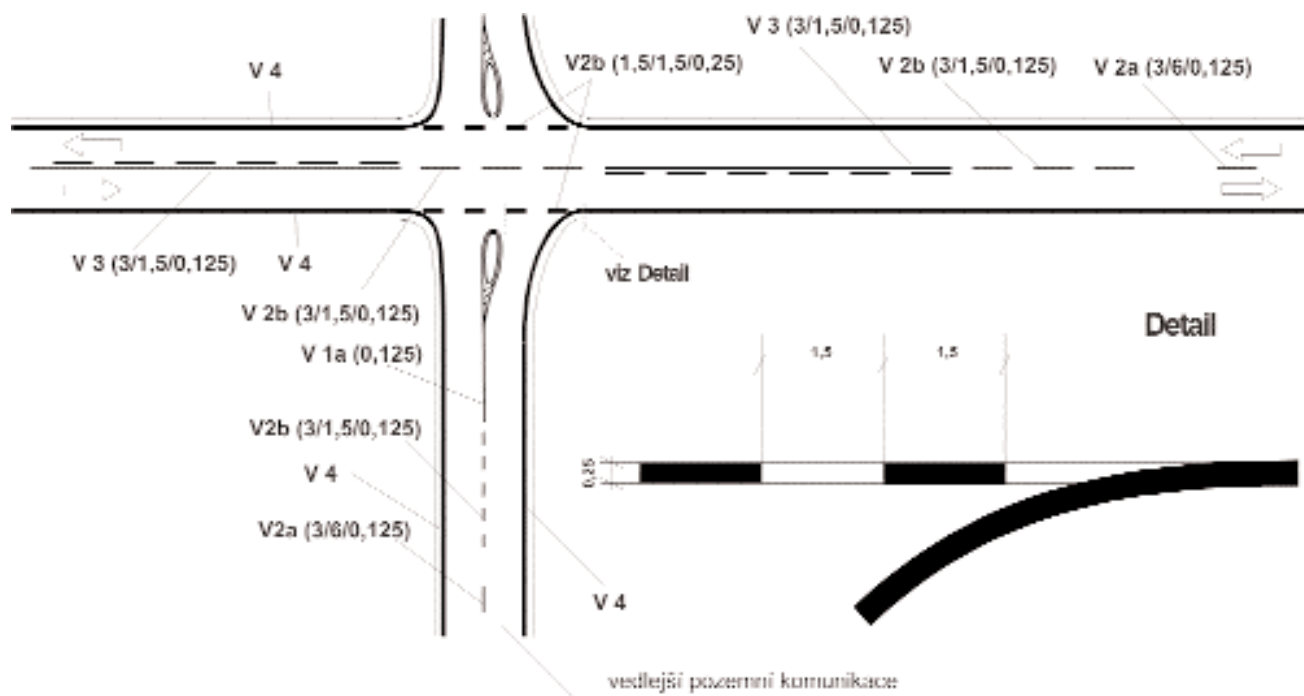
Vnější okraj krajního jízdního pruhu se v hlavním směru přes křižovatku vyznačuje v úseku připojení vedlejší pozemní komunikace podélnou čarou přerušovanou č. V 2b v provedení 1,5/1,5/0,25 m. Značka musí navazovat na vodící čaru hlavní pozemní komunikace. V případě směrově rozdělené pozemní komunikace se tímto způsobem vyznačuje i levý okraj jízdního pásu ve směru hlavní pozemní komunikace.

8.2 Křižovatka bez řadicích pruhů

Na křižovatce se VDZ na provádí například podle obrázku 15a nebo 15b.

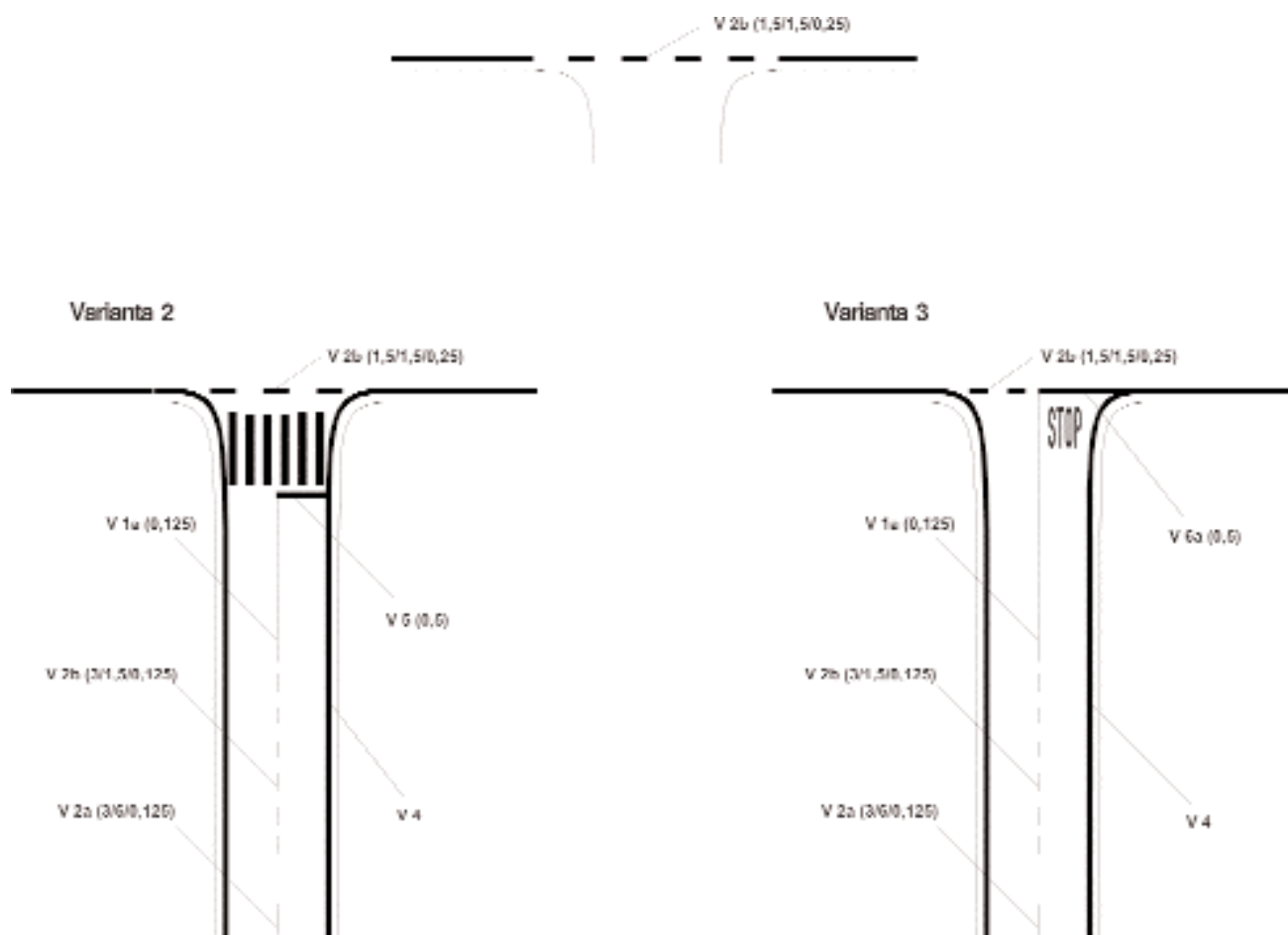

Obrázek 15a: Příklad VDZ v oblasti křižovatky - dovolené předjíždění na hlavní pozemní komunikaci

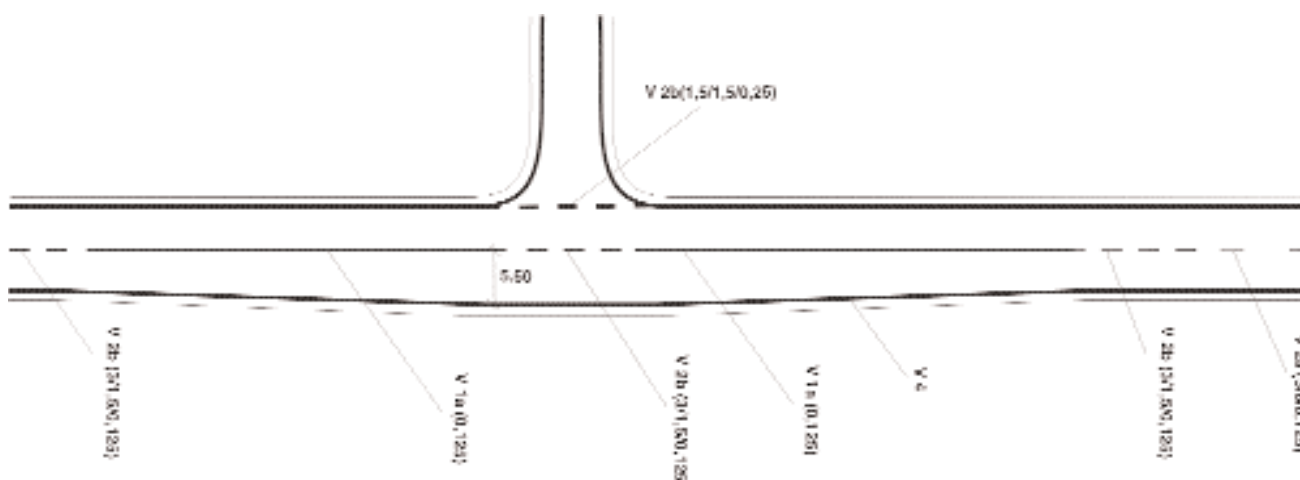
Obrázek 15b: Příklad VDZ v oblasti křižovatky - zákaz předjíždění na hlavní pozemní komunikaci

Způsoby napojení vedlejší pozemní komunikace jsou uvedeny na obrázku 15c.

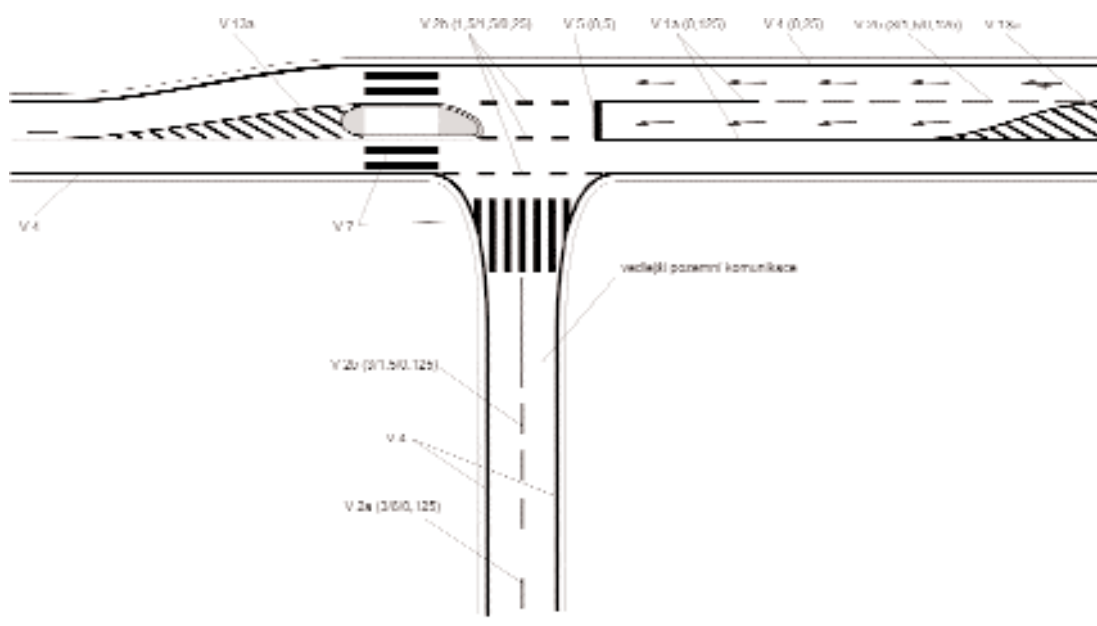
Obrázek 15c: Příklady VDZ v oblasti křižovatky - varianty napojení vedlejší pozemní komunikace

Vyznačení rozšíření jízdního pruhu pro zastavení vlevo odbočujícího vozidla provádí například podle obrázku 15d.

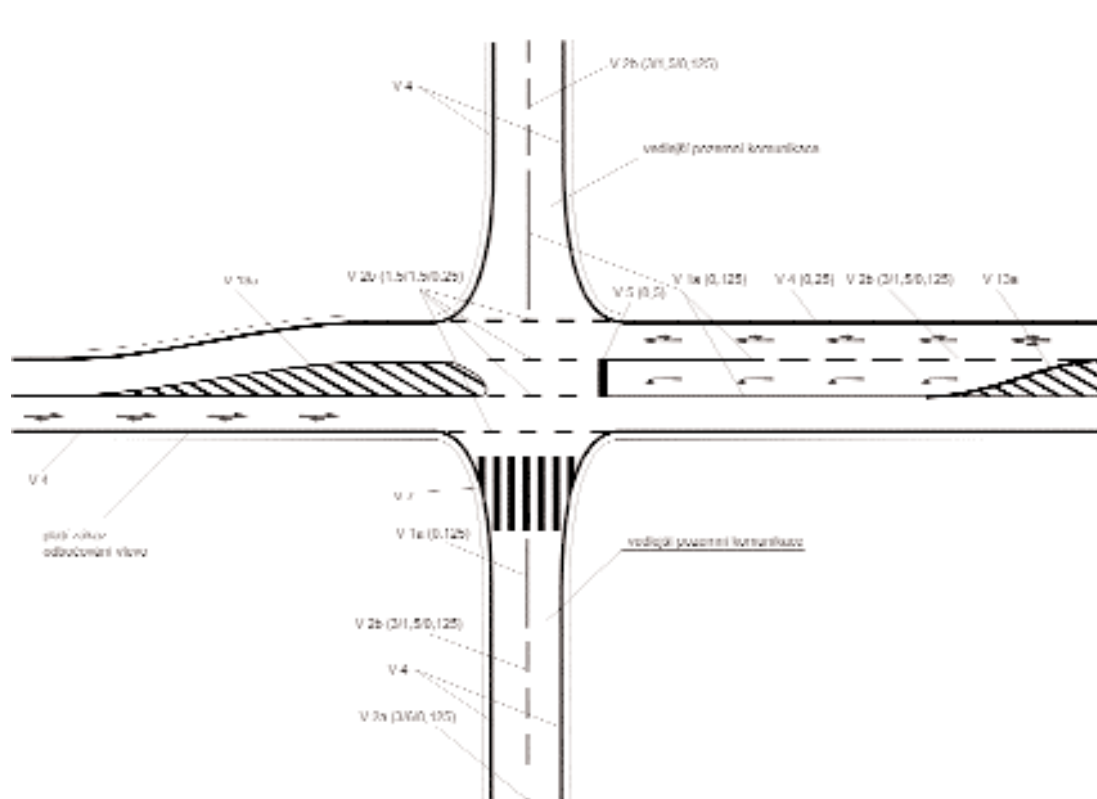
Obrázek 15d: Příklady VDZ v oblasti křižovatky - rozšíření jízdního pruhu pro zastavení vlevo odbočujícího vozidla

a) s ochranným zvýšeným ostrůvkem

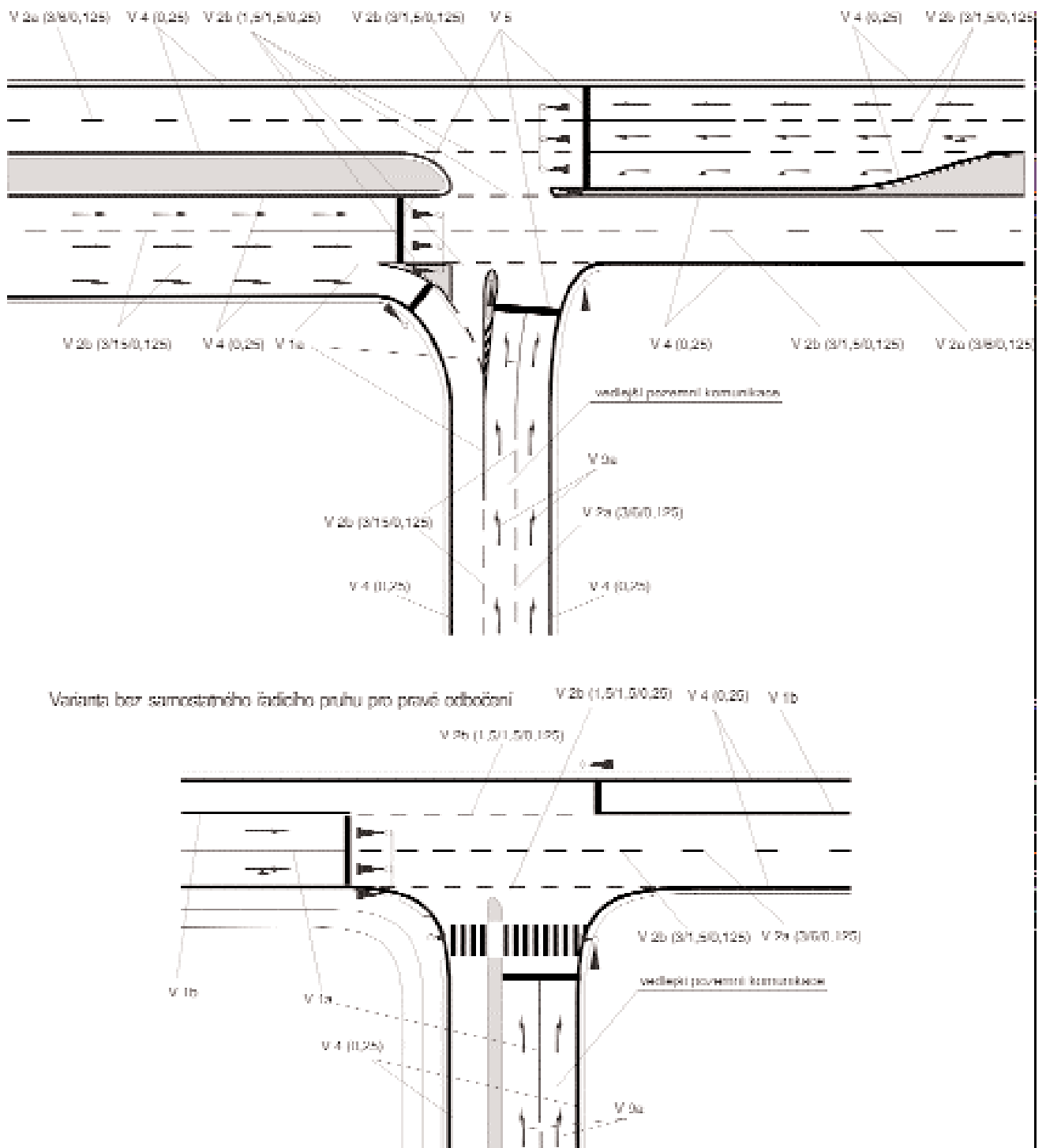

Obrázek 17a: Příklad VDZ na křižovatce s řadicími pruhy s ochranným zvýšeným ostrůvkem na hlavní pozemní komunikaci

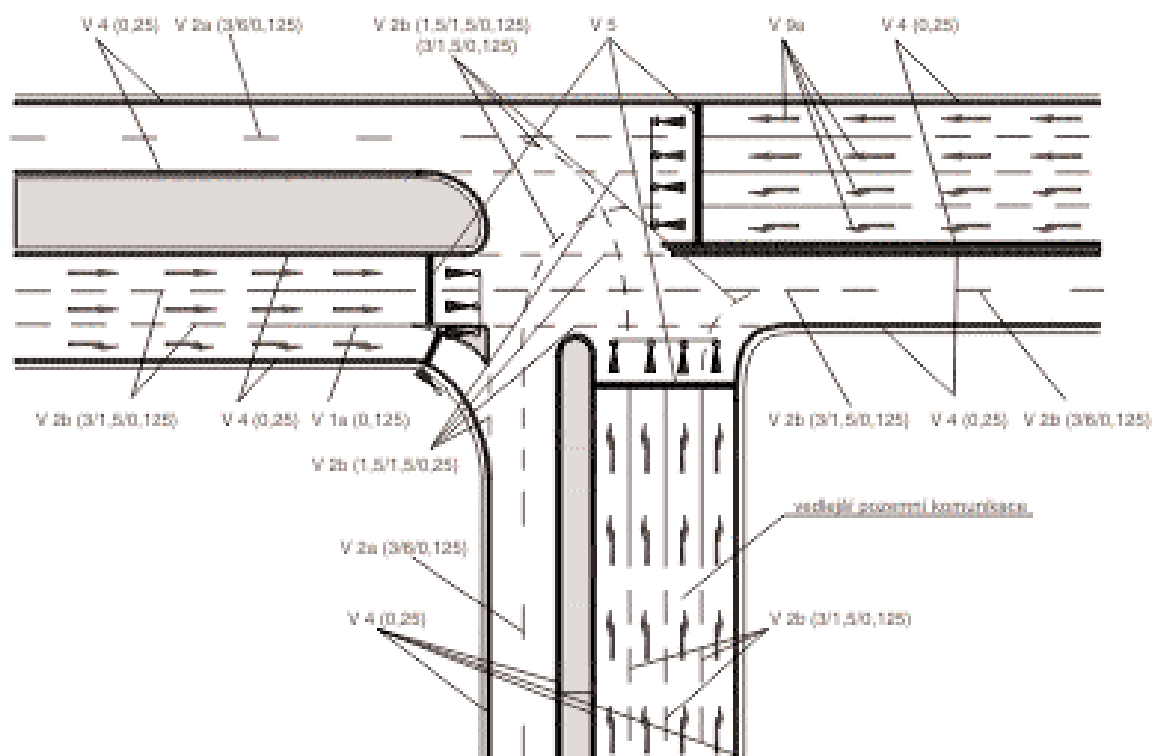
b) bez zvýšeného ostrůvku

Obrázek 17b: Příklad VDZ na křižovatce s řadicími pruhy bez zvýšeného ostrůvku na hlavní pozemní komunikaci

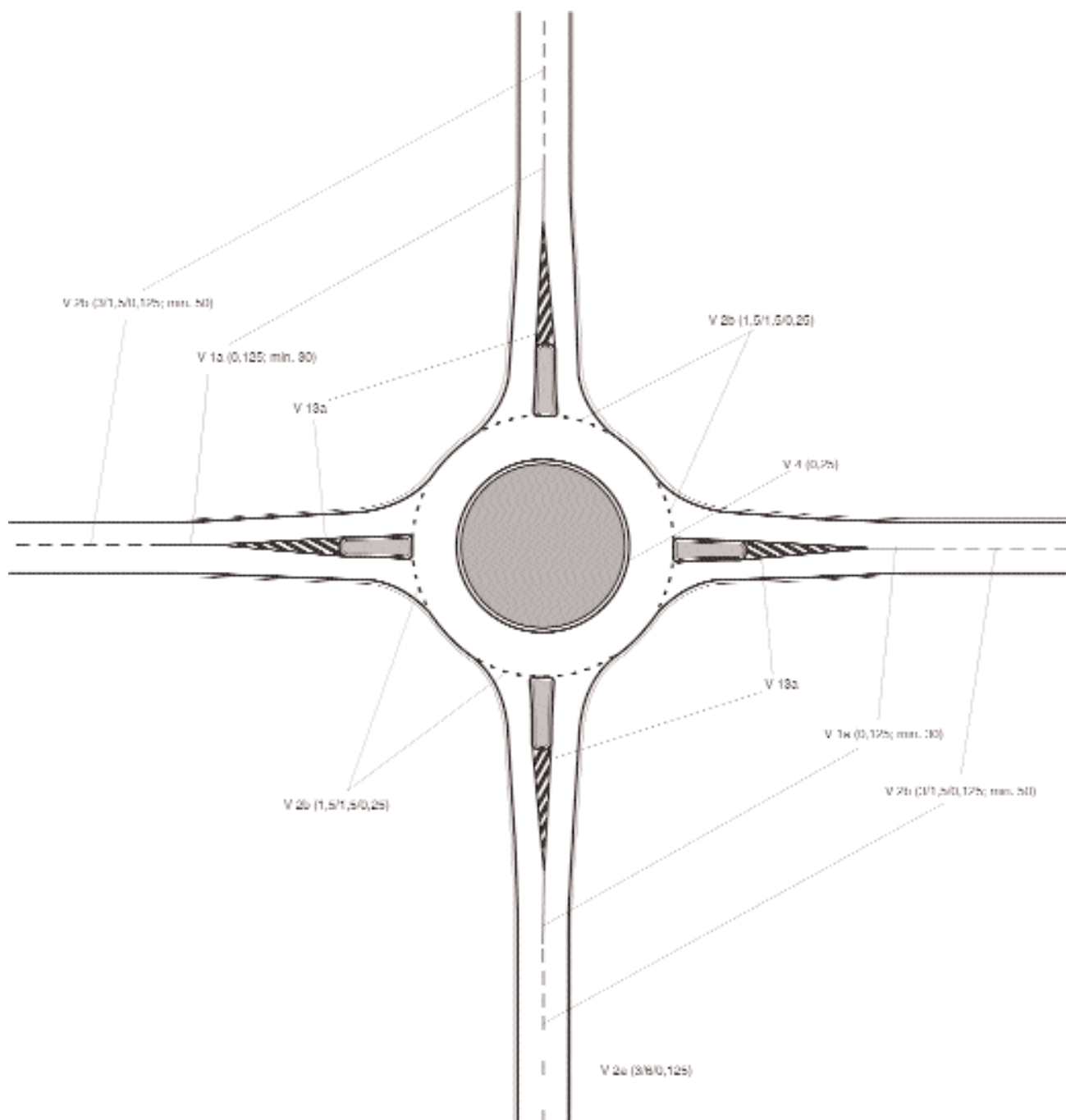

Obrázek 18: Příklady VZD na křižovatce řízené SSZ s více jízdními pruhy v jednom směru jízdy

Obrázek 19: Příklad VDZ na křižovatce řízené SSZ

8.4 Okružní křižovatka

Obrázek 20a: Příklad VDZ na okružní křižovatce

Okružní křižovatkou se rozumí křižovatka označená svislou dopravní značkou „Kruhový objezd“ (č. C 1).

9. SMĚROVÉ OBLOUKY A VÝŠKOVÉ VYPUKLÉ OBLOUKY

9.1 Všeobecně

Podélnou čarou souvislou se oddělují protisměrné jízdní pruhy v případě, kdy je z důvodu směrového nebo výškového vypuklého oblouku v daném úseku pozemní komunikace nedostatečný rozhled pro předjíždění. Při stanovení potřebné délky rozhledu pro předjíždění se vychází ze směrodatné rychlosti pro danou pozemní komunikaci dle příslušné ČSN, a to zejména u nově budovaných nebo rekonstruovaných pozemních komunikací.

Pokud uvedené hledisko není pro konkrétní případ prakticky použitelné nebo vhodné (výchozí hodnoty pro výpočet délky rozhledu pro předjíždění nejsou k dispozici), řeší se užití podélné čáry souvislé dle místních podmínek. Jako jednou z pomocných hodnot pro užití této čáry lze uvažovat s orientační délkou rozhledu pro předjíždění nejméně 150 m pro pozemní komunikaci nejvyšší dovolenou rychlostí do 50 km.h⁻¹. a nejméně 300 m pro pozemní komunikaci s nejvyšší dovolenou rychlostí vyšší než 50 km.h⁻¹.

Minimální délka podélné čáry přerušované č. V 2b předcházející podélné čáře souvislé je v obci 50 m a mimo obec 100 m. Této čáry se užívá také pro oddělení protisměrných jízdních pruhů v členitém terénu, kde by užití výše uvedených kritérií jinak znamenalo vyznačení pouze podélné čáry souvislé.

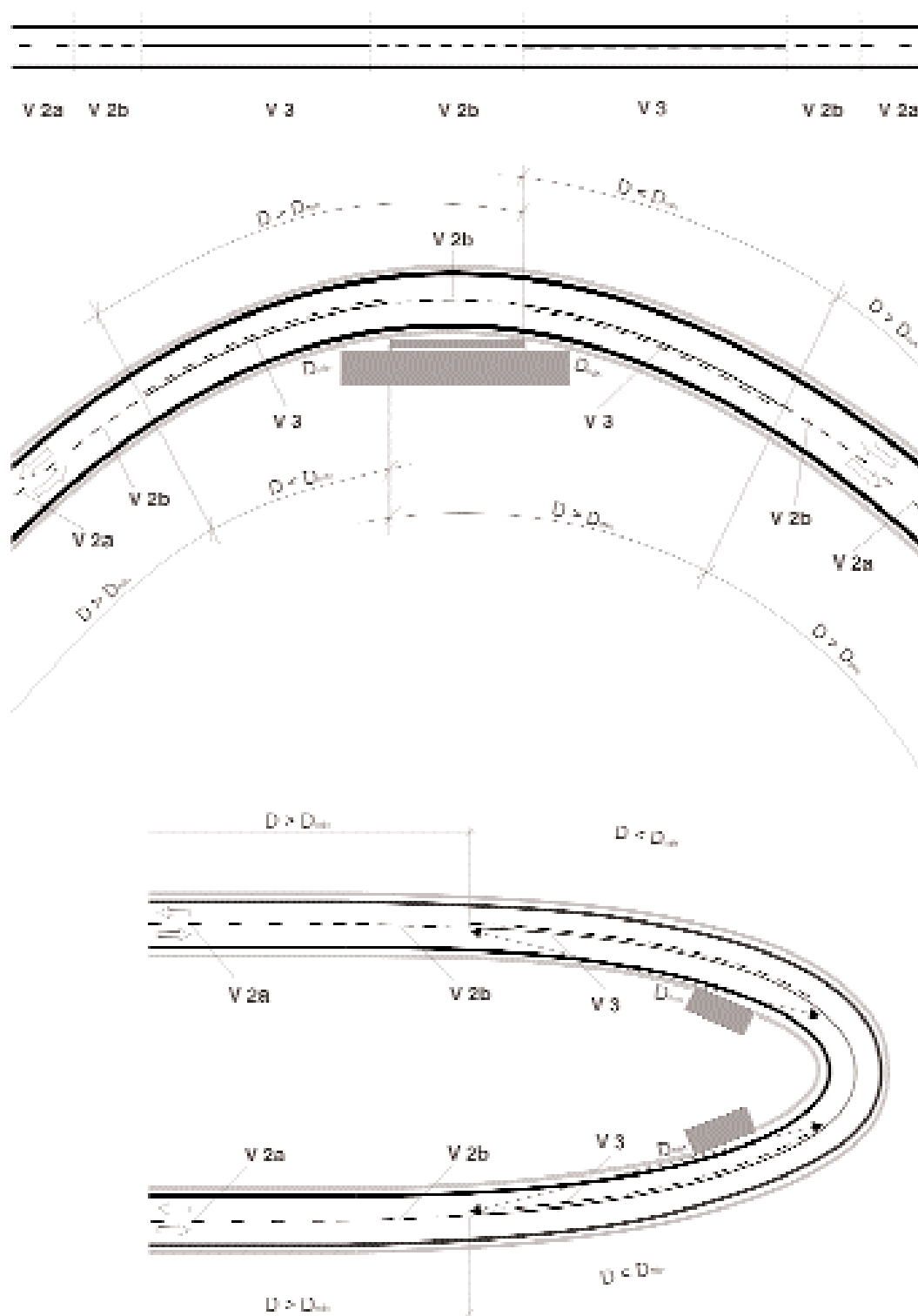
Minimální délka podélné čáry souvislé je 30 m. V případě, že její délka vychází menší než 20 m, lze ji nahradit značkou č. V 2b.

Výše uvedené zásady pro užití podélné čáry souvislé a podélné čáry přerušované se vztahují i na užití těchto čar v rámci značky č. V 3.

9.2 Směrové oblouky

9.2.1 Jízdní pruhy

Je-li rozhled ve směrovém oblouku omezen, provede se v úseku s nedostatečnou délkou rozhledu pro předjíždění vyznačení jízdních pruhů podle obrázku 21.

D - délka rozhledu pro předjíždění dle ČSN 73 6101

D_{min} - minimální délka rozhledu dle ČSN 73 6101

Obrázek 21: Příklad VDZ v úseku s nedostatečnou délkou rozhledu pro předjíždění ve směrovém oblouku

9.2.2 Rozšíření v oblouku

V obloucích s malými poloměry je z důvodu geometrie jízdy potřebné rozšíření vozovky. Pro značky oddělující jízdní pruhy v obloucích s rozšířením dle příslušné ČSN platí následující:

9.2.2.1 Směrové oblouky s poloměrem v rozmezí 35 - 250 m

VDZ se provede tak, aby bylo rozšíření jízdních pruhů provedeno stejnoměrně dle rozšíření oblouku.

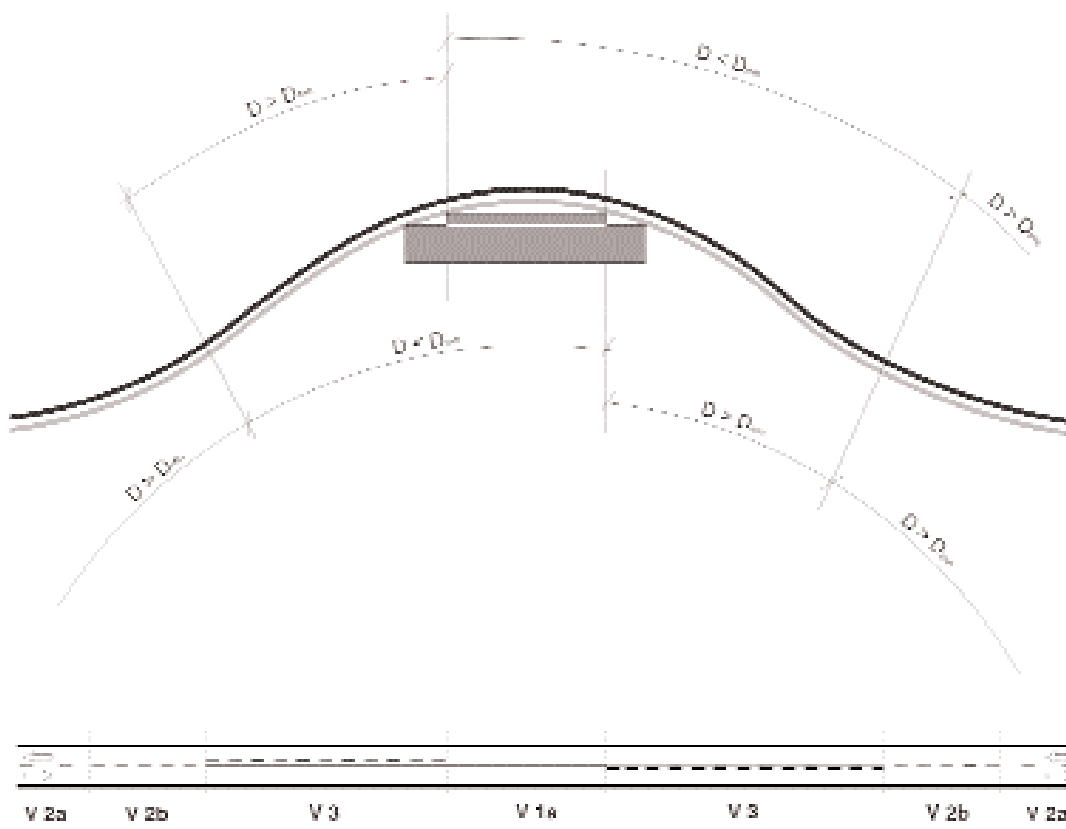
Rozšíření v obloucích se provede dle ČSN 73 6101 (popř. ČSN 73 6101). Rozšíření směrových oblouků $R < 110$ se provádí dle ČSN 73 6102, jako na větších křižovatkách.

9.2.2.2 Směrové oblouky o poloměrech $R < 20 - 45$ m (točky)

Polohu vodorovných značek oddělující jízdní pruhy je nutno stanovit pro konkrétní případ. Pro VDZ točky je proto potřebné vypracovat podrobnou situaci.

9.3 Výškové oblouky

Oddělení jízdních pruhů v místech výškových oblouků se provádí podle obrázku 22.

Obrázek 22: Příklad VDZ v úseku s nedostatečnou délkou rozhledu pro předjíždění ve výškovém oblouku

10 ZMĚNA POČTU JÍZDNÍCH PRUHŮ

10.1 Všeobecně

V této části jsou stanoveny zásady pro vyznačení změny počtu jízdních pruhů s výjimkou vyznačení řadicích pruhů, připojovacího, odbočovacího pruhu a pruhu pro pomalá vozidla, které jsou obsahem kap. 6.

10.2 Zvýšení počtu jízdních pruhů

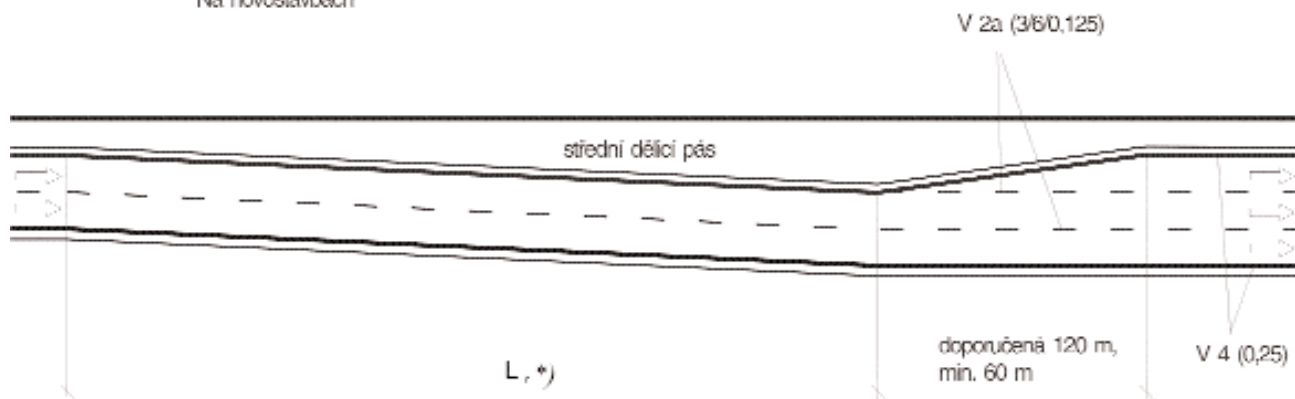
Způsob zvýšení počtu jízdních pruhů se doporučuje vyznačit tak, aby odpovídal stavebnímu uspořádání pozemní komunikace. V odůvodněných případech lze způsob zvýšení počtu jízdních pruhů vyznačit odlišně od stavební úpravy.

Vyznačení zvýšení počtu jízdních pruhů musí být v souladu s provedením příslušné svislé dopravní značky; mimo obec musí být zvýšení počtu jízdních pruhů vždy označeno příslušnou svislou značkou.

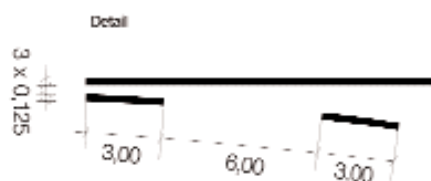
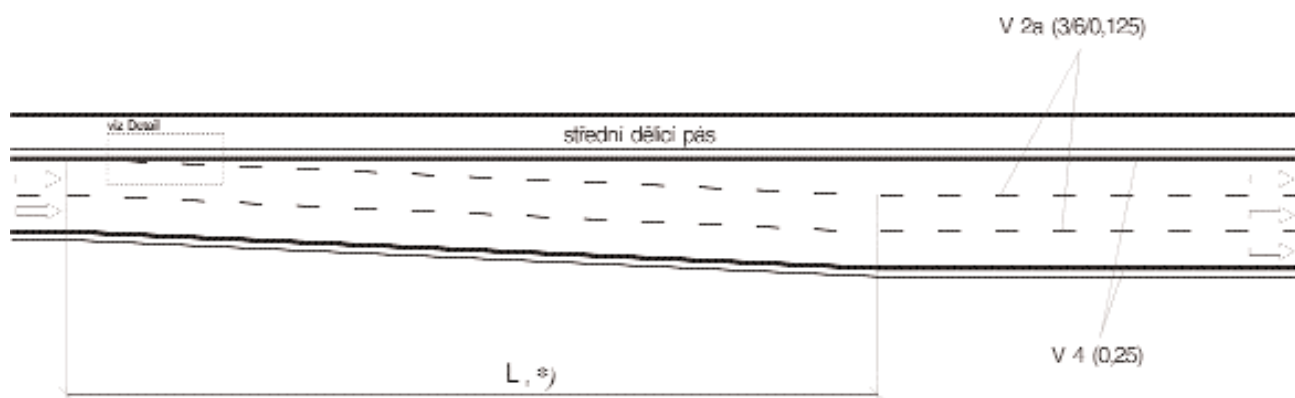
Na obrázcích 23 a 24 je znázorněn způsob a detail VDZ zvýšení počtu jízdních pruhů.

Zvýšení počtu jízdních pruhů

Na novostavbách

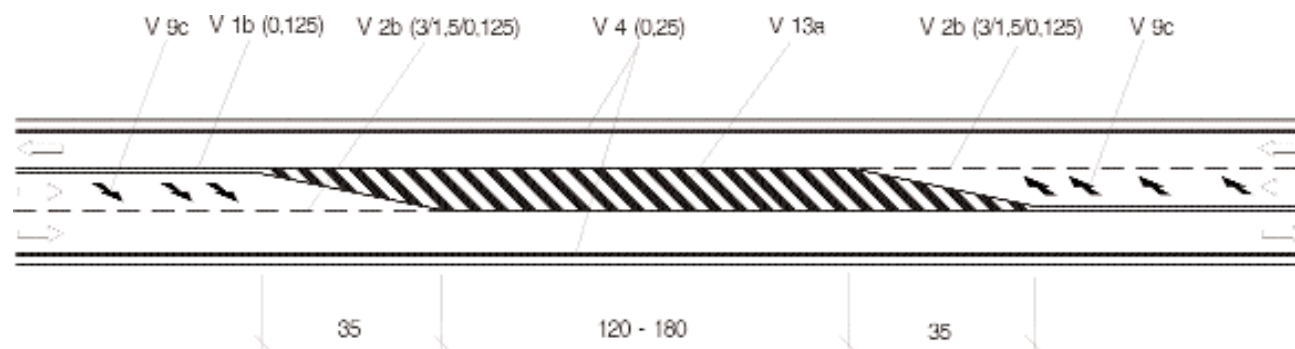

Na stávajících komunikacích a při rekonstrukcích

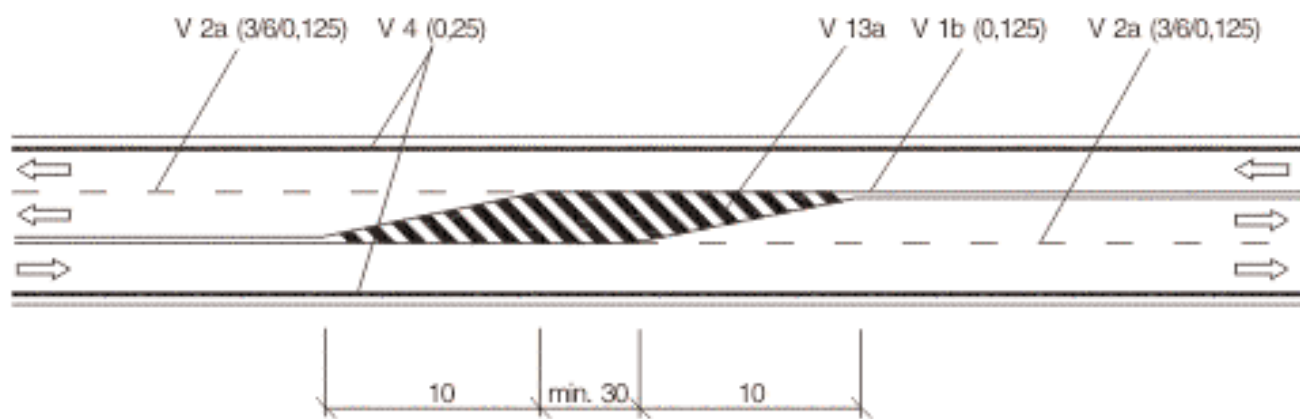

*) $v_m < 100 \text{ km.h}^{-1}$ $L_m > 200 \text{ m}$
 $v_m > 100 \text{ km.h}^{-1}$ $L_m \geq 225 \text{ m}$

Ve směrových obloucích je třeba na základě ověření rozhledových poměrů tuto délku případně zvětšit.

Obrázek 23: Příklad zvýšení počtu jízdních pruhů - detail VDZ

Obrázek 24: Příklad VDZ zvýšení počtu jízdních pruhů

10.3 Snížení počtu jízdních pruhů

Způsob snížení počtu jízdních pruhů se doporučuje vyznačit tak, aby odpovídal stavebnímu uspořádání pozemní komunikace. V odůvodněných případech lze způsob snížení počtu jízdních pruhů vyznačit odlišně od stavební úpravy.

V případě přehledného ukončení pravého jízdního pruhu lze tento pruh v celém průběhu oddělit podélnou čarou přerušovanou č. V 2a s napojením na vodící čaru č. V 4 (např. obci).

Pokud je nutno na ukončení pruhu včas upozornit, užije v úseku nejméně 120 m před jeho ukončením k oddělení od průběžného pruhu značky č. V 2b.

Pro zdůraznění upozornění na blížící se ukončení jízdního pruhu lze do osy tohoto pruhu vyznačit předběžné šipky (č. V 9c).

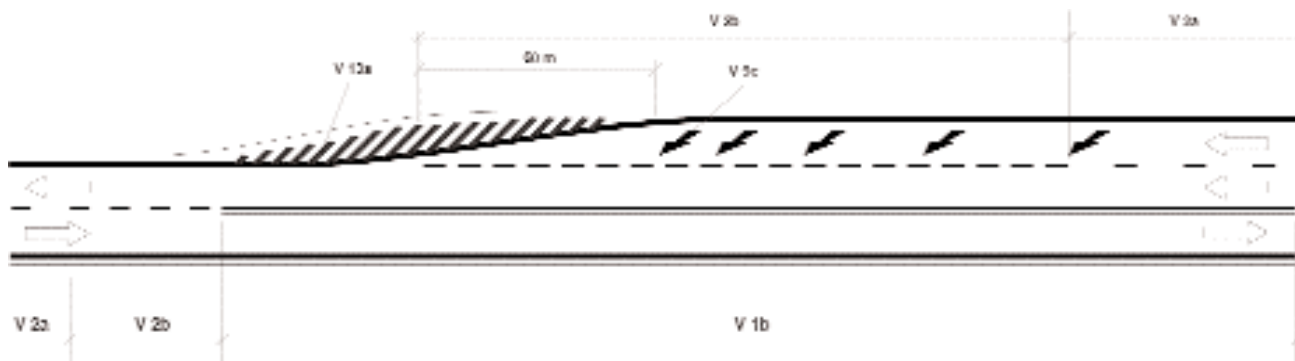
V případě ukončení levého jízdního pruhu mimo obec se vždy užije značky č. V 2b a značky č. V 9c, jak je uvedeno výše.

V případě nebezpečného nebo nepřehledného úseku lze náhradou za značku č. V 2b užít značky č. V 3 k vyznačení zákazu přejetí do krajního levého pruhu.

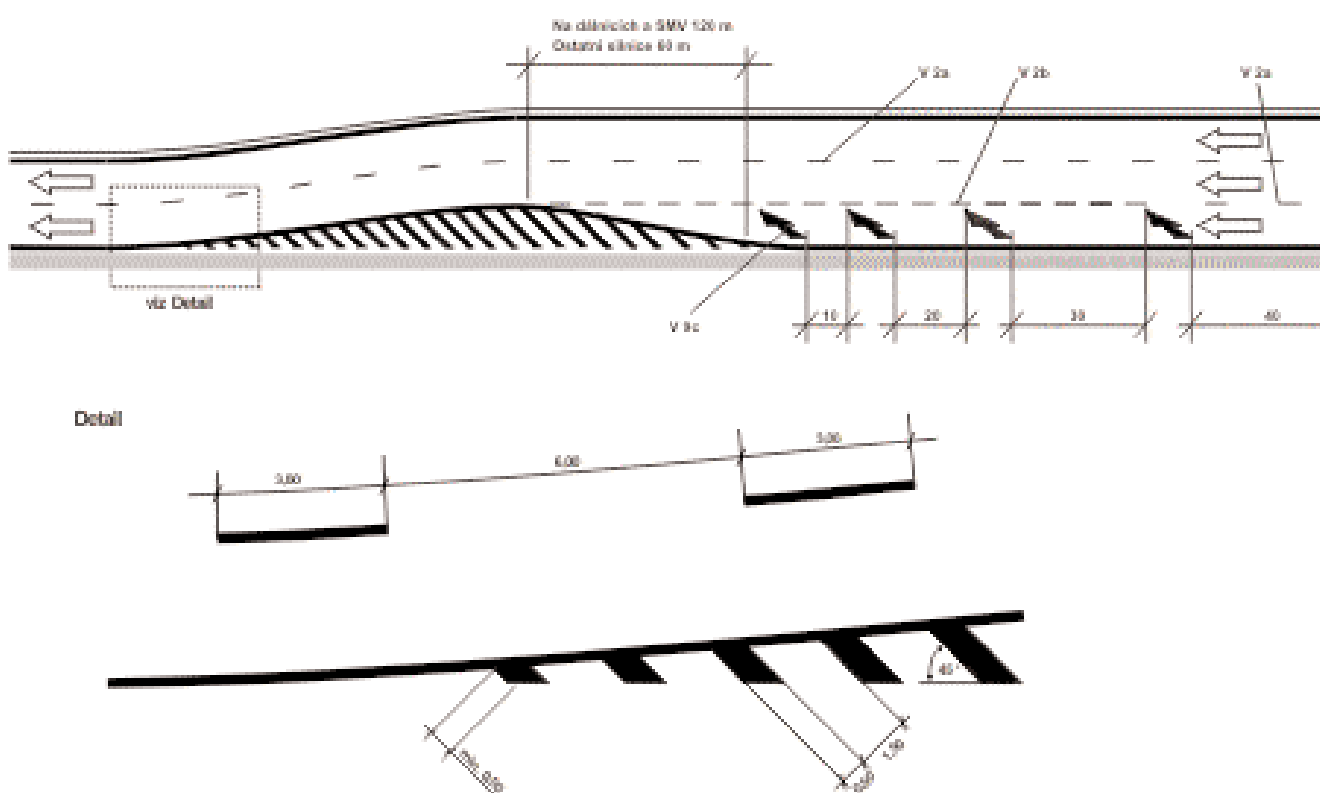
Provedení značek č. V 2a, č. V 2b a č. V 3 odpovídá provedení čáry užitá na dané pozemní komunikaci.

Vyznačení snížení počtu jízdních pruhů musí být v souladu s provedením příslušné svislé dopravní značky; mimo obec musí být snížení počtu jízdních pruhů vždy označeno příslušnou svislou značkou.

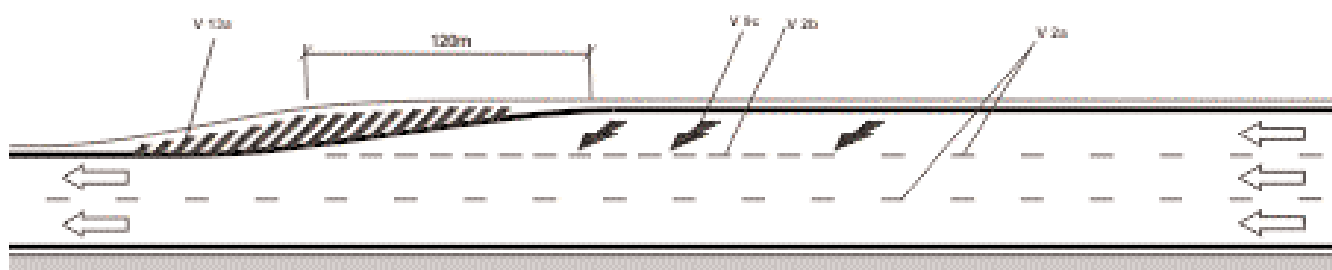
Na obrázcích 25 až 30 je znázorněn způsob a detaily VDZ snížení počtu jízdních pruhů.

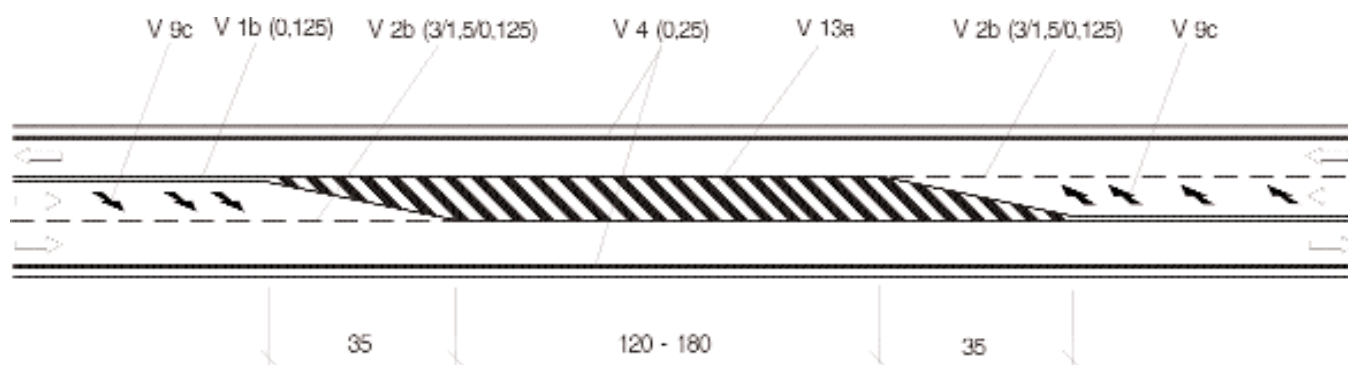
Obrázek 25: Příklad VDZ snížení počtu jízdních pruhů mimo dálnice (levý pruh průběžný), ukončení jízdního pruhu může být zdůrazněno použitím značky č. V 9c

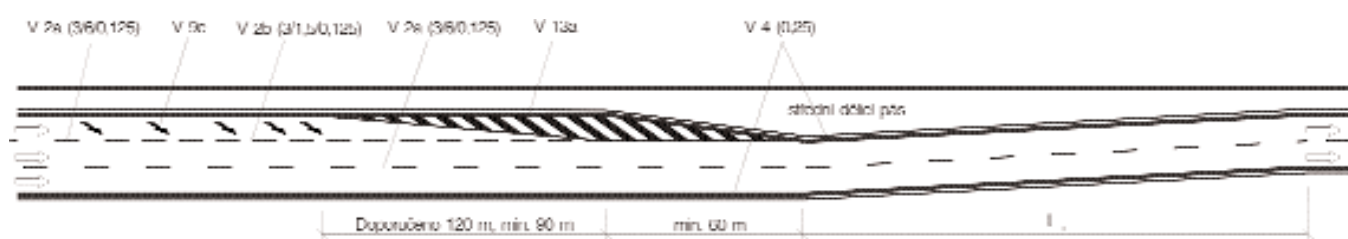
Obrázek 26: Příklad VDZ snížení počtu jízdních pruhů s ukončením levého jízdního pruhu (stavební ukončení pravého jízdního pruhu)

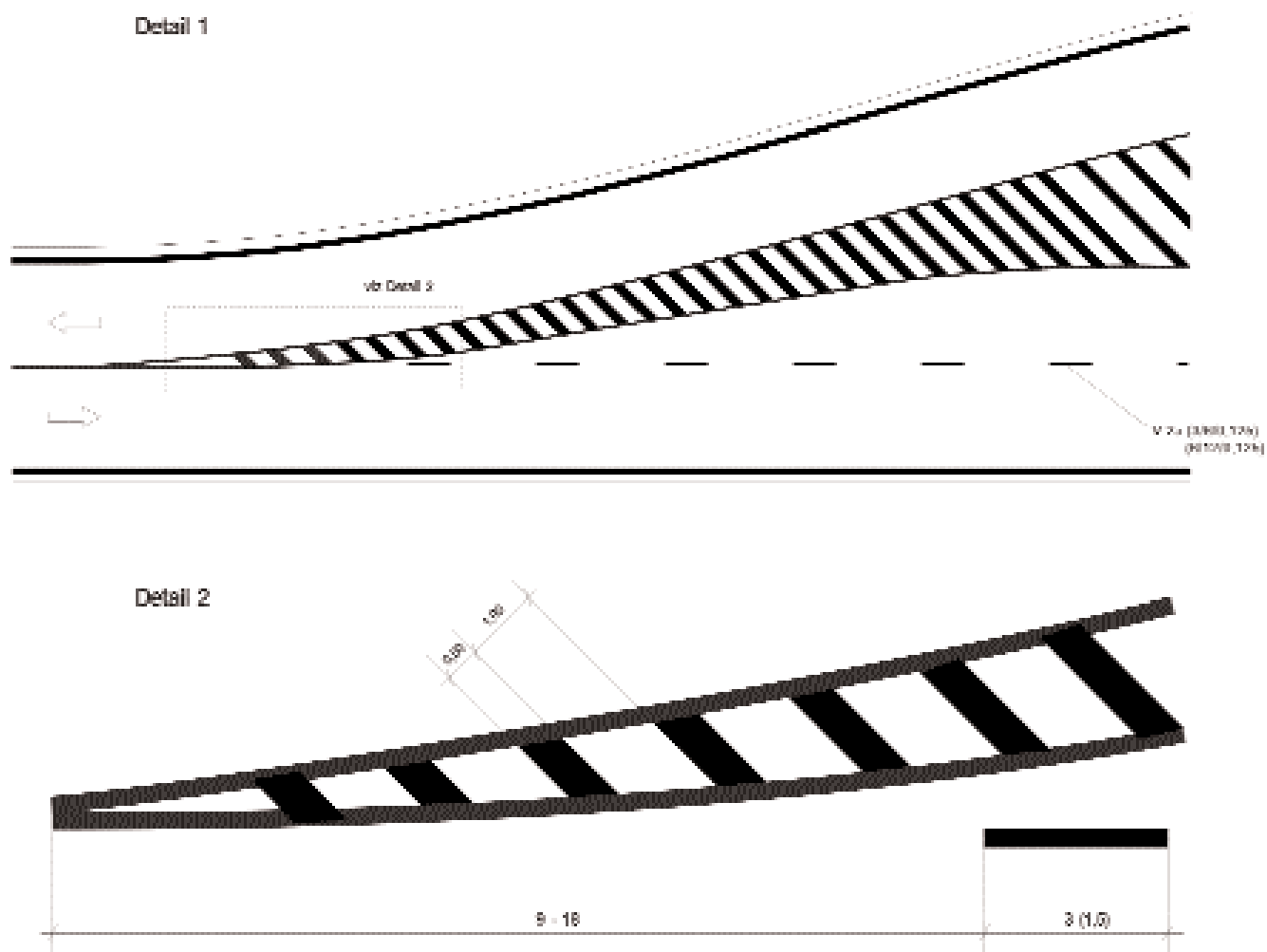
Obrázek 27: Příklad VDZ snížení počtu jízdních pruhů s ukončením pravého jízdního pruhu (stavební ukončení pravého jízdního pruhu)

Obrázek 28: Příklad VDZ snížení počtu jízdních pruhů s ukončením levého jízdního pruhu

Obrázek 29: Příklad VDZ snížení počtu jízdních pruhů s ukončením levého jízdního pruhu

Obrázek 30: Příklad VDZ jízdních pruhů - přechod čtyřpruhové směrově rozdělené silnice do dvoupruhové směrově nerozdělené pozemní komunikaci

11 PŘÍČNÉ ČÁRY

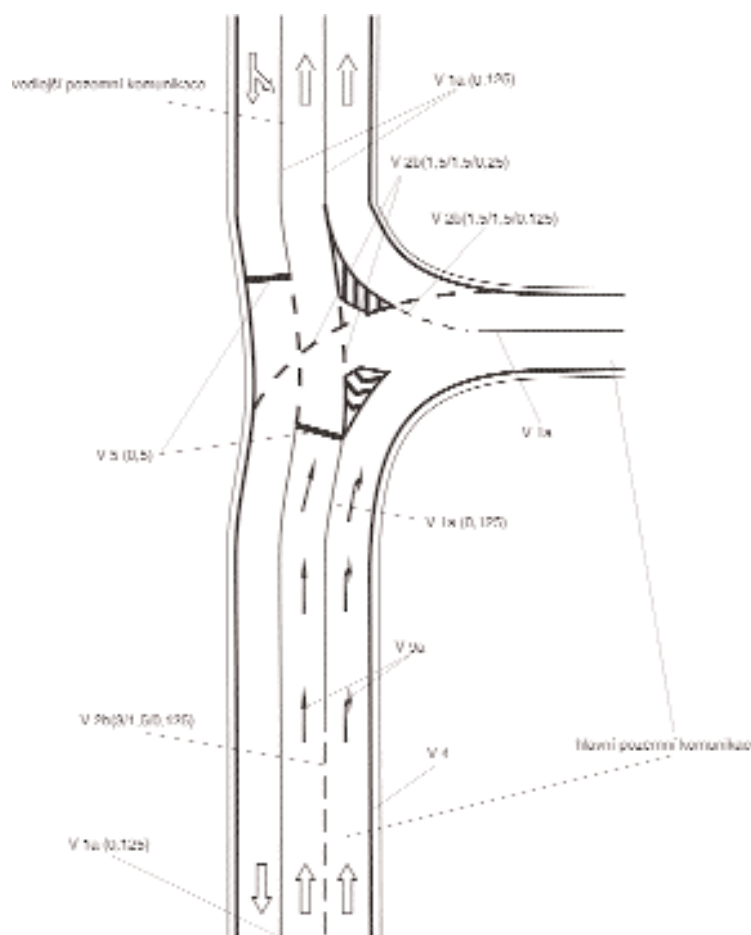
11.1 Příčná čára souvislá

Značkou č. V 5 se vyznačuje především místo, kde je nutno případně zastavit vozidlo za účelem dát přednost v jízdě nebo před světelným signalizačním zařízením (SSZ).

Před SSZ se značku doporučuje umísťovat ve vzdálenosti 4 m, minimálně 2 m od úrovně návěstidla. Přitom musí být z tohoto místa zajištěn výhled na návěstidlo.

Na křižovatce bez SSZ se na hlavní pozemní komunikaci příčná čára vyznačuje jen v jízdním pruhu (pruzích), kde je nutno případně zastavit vozidlo za účelem dát přednost v jízdě (obr. 17a). Pro tento účel a pro lepší orientaci v prostoru křižovatky lze příčnou čáru vyznačit v prostoru křižovatky. (obr. 31)

Šířka příčné čáry je 0,50 m, provádí se zpravidla kolmo ke směru jízdy a přes celou šířku příslušného jízdního pruhu. Dle konkrétních podmínek může být tato čára provedena jako šikmá, lomená nebo i odsazená.

Obrázek 31: Příklad umístění příčné čáry souvislé v prostoru křižovatky

11.2 Příčná čára souvislá se symbolem „Dej přednost v jízdě!“

Užitím značky č. V 6a se zdůrazňuje povinnost dát přednost v jízdě. Symbol svislé značky č. P 4 se umísťuje do osy jízdního pruhu, v případě vícepruhové vozovky do osy každého jízdního pruhu. Symbol svislé značky č. P 4 se umísťuje 2 m před příčnou čarou. Je možno jej předem 2x až 3x opakovat ve vzdálenostech 10 - 25 m, v takovém případě je symbol značkou č. V 15.

Ostatní zásady pro užití značky č. V 6a jsou stejné jako pro značku č. V 5.

11.3 Příčná čára souvislá s nápisem STOP

Značkou č. V 6b se vyznačuje místo, kde je řidič povinen zastavit vozidlo na příkaz svislé značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ (č. P 6), tj. zejména před křižovatkou nebo před železničním přejezdem. Příčná čára musí být vyznačena na místě, odkud má řidič náležitý rozhled do křižovatky, resp. na trať. Pokud není možno tuto podmínku splnit, nelze značky č. V 6b užít. Nápis STOP se umísťuje 2 m před příčnou čarou a je možno jej 2x až 3x opakovat ve vzdálenostech 10 - 25 m, v takovém případě je nápis značkou č. V 15.

V případě užití značky č. V 6b před železničním přejezdem nesmí být příčná čára blíže než 4 m od osy vnější koleje.

Ostatní zásady pro užití značky č. V 6b jsou stejné jako pro značku č. V 5.

12 PŘECHOD PRO CHODCE

Značkou č. V 7 se vyznačuje plocha, která je určena pro přecházení chodců přes pozemní komunikaci. Přejod pro chodce se vyznačuje přednostně kolmo na osu pozemní komunikace, pouze výjimečně šikmo, přičemž by úhel podélné osy přechodu a osy pozemní komunikace měl být větší než 60°. Značka č. V 7 se provádí vždy přes celou šířku vozovky. Pokud je na pozemní komunikaci veden tramvajový pás v úrovni vozovky, na tomto pásu se značka č. V 7 nevyznačuje.

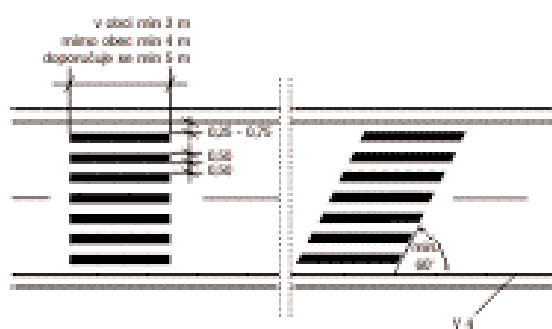
Šířka přechodu pro chodce se stanovuje s ohledem na intenzitu pěšího provozu. Minimální šířka je v obci 3 m, mimo obec 4, doporučená šířka je v obou případech 5 m.

Značka č. V 7 se skládá z rovnoběžných čar o šířce 0,50 m, mezery mezi čarami jsou rovněž 0,50 m.

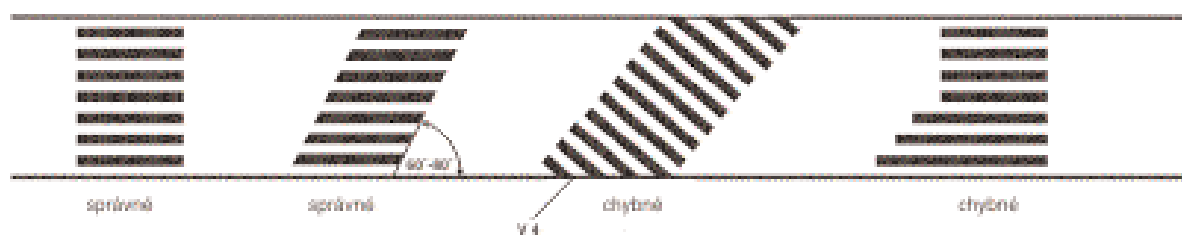
V odůvodněných případech lze značku č. V 7 zvýraznit červenou hmotou pro vodorovné značení vyplňující mezery této značky.

V takovém případě se zvýrazňují i příslušné svislé značky označující tento přechod pro chodce.

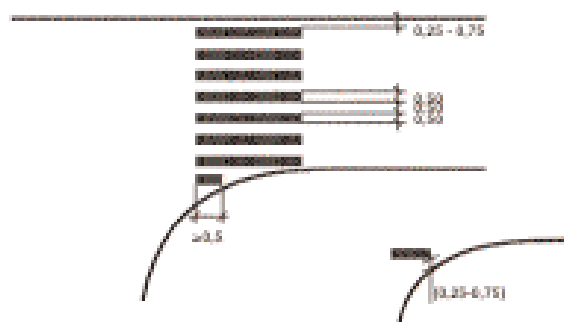
Jednotlivé čáry značky č. V 7 jsou rovnoběžné a mají šířku 0,5 m. Na přímém úseku pozemní komunikace jsou čáry rovnoběžné se směrem jízdy. Vzájemná vzdálenost čar je 0,5 m. V prostoru přerušení ochranného nebo dělicího ostrůvku se značka č. V 7 nevyznačuje (obrázek 32). První čáru se doporučuje umístit 0,5 m od okraje vozovky nebo silnice (přípustné rozmezí je 0,25 - 0,75 m), první čára přitom nesmí ležet bezprostředně na okraji vozovky (obrázek 32, detail 2). V oblasti zaoblení rohů musí mít nejkratší pás plnou šířku na délce nejméně 0,50 m (obrázek č. 32, detail 3). Před přechodem pro chodce řízeným SSZ se užívá příčné čáry souvislé (obrázek 32, 33).

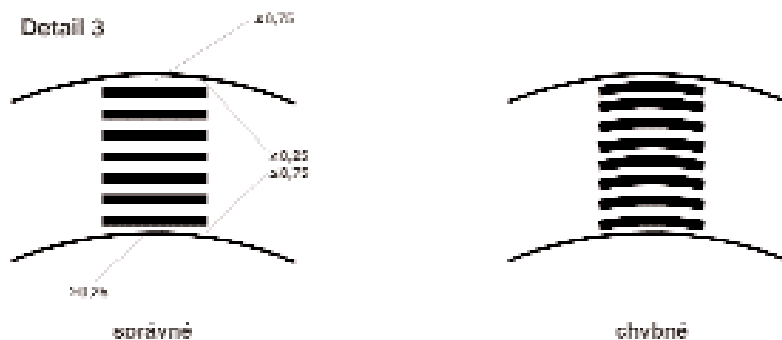
Detail 1

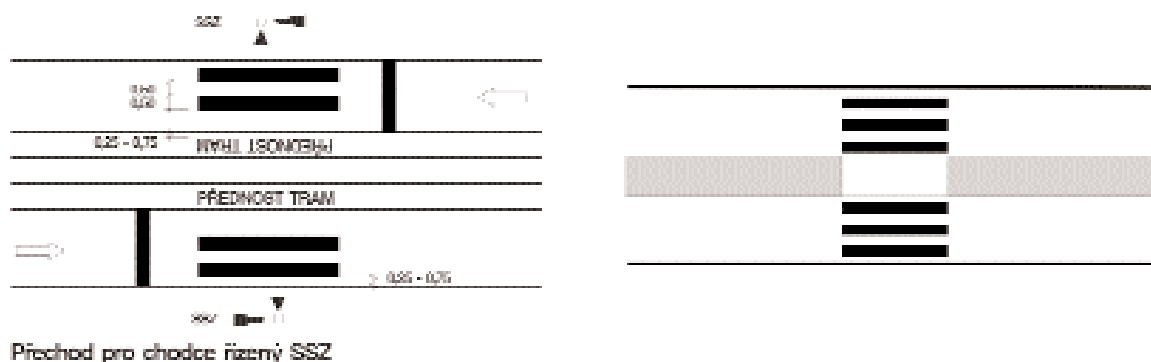

Detail 2

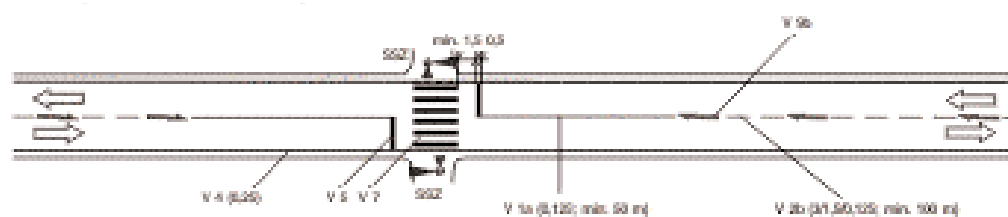

Detail 3

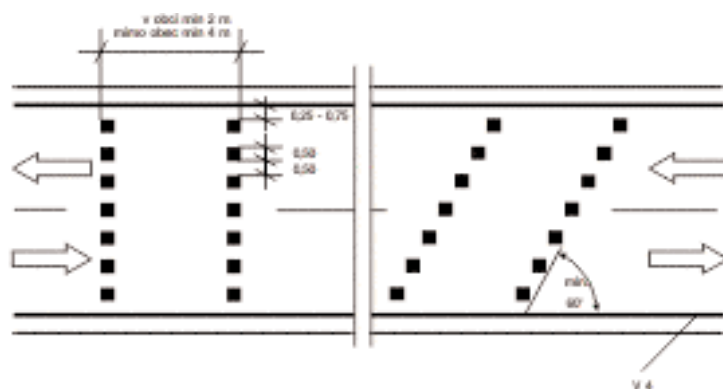
Obrázek 32: Detaily VDZ přechodu pro chodce

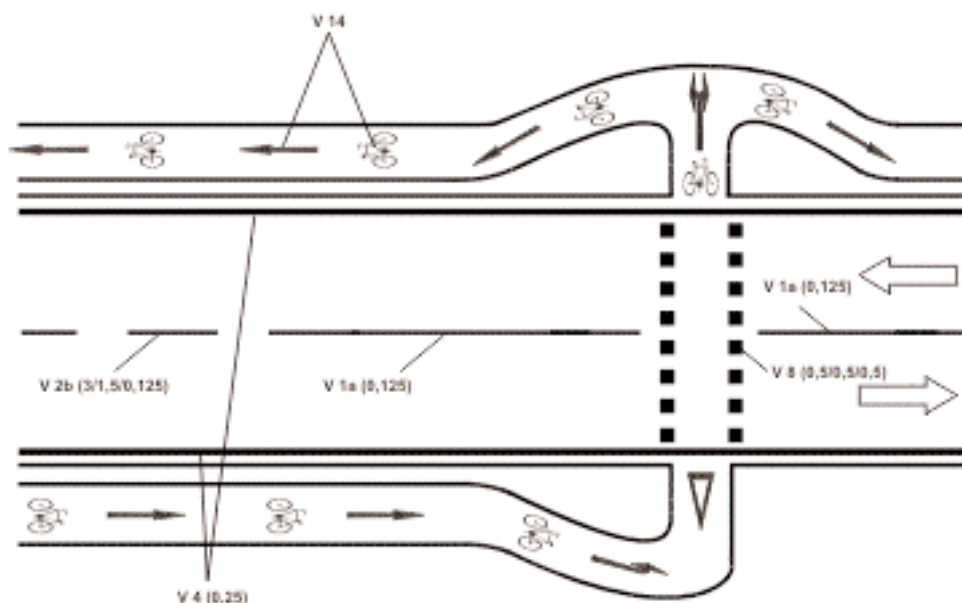
Obrázek 33: Příklad VDZ přechodu pro chodce

13 PŘEJEZD PRO CYKLISTY

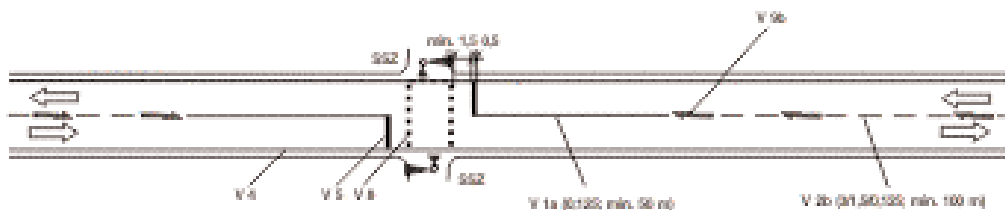
Značkou č. V 8 se vyznačuje plocha určená pro přejíždění cyklistů přes pozemní komunikaci. Značkou č. V 8 se zejména vyznačuje pokračování cyklistické stezky při křížení s jinou pozemní komunikací. Šířka přejezdu pro cyklisty se stanovuje s ohledem na intenzitu cyklistického provozu. V obci je min. šířka 1,8 m pro jednosměrný provoz a pro obousměrný provoz je 3,0 m. Mimo obec je min. šířka přejezdu 4,0 m. Značka je tvořena dvěma řadami čtverců o straně 0,50 m, mezery mezi čtverci jsou rovněž 0,50 m. Plocha přejezdu (uvnitř značky) může být zvýrazněna barevným odlišením červenou hmotou pro VDZ, odlišnou úpravou povrchu apod.

Obrázek 34: VDZ přejezdu pro cyklisty

Obrázek 35: Příklad VDZ přejezdu pro cyklisty neřízeného SSZ

Obrázek 36: Příklad VDZ přejezdu pro cyklisty řízeného SSZ

14 ŠIPKY

14.1 Směrové šipky

Směrovými šipkami (č. V 9a) se vyznačuje zejména způsob řazení do jízdních pruhů před křižovatkou nebo místem odbočení a stanovený směr jízdy.

První šipky se umísťují v takové vzdálenosti, aby se účastník provozu mohl včas správně zařadit do příslušného řadicího pruhu.

Poslední šipka se umísťuje ve vzdálenosti 5 m od příčné čáry souvislé, pokud je vyznačena. Pokud je příčná čára vyznačena jen v jednom řadicím pruhu, umísťují se šipky v ostatních pruzích na stejné úrovni šipek v tomto řadicím pruhu. Pokud není příčná čára na daném vjezdu do křižovatky vyznačena, vztahuje se vzdálenost k místu, kde je nutno případně zastavit vozidlo za účelem dát přednost v jízdě.

Pokud je užito značky č. V 6a nebo č. V 6b, vztahuje se tato vzdálenost k symbolu značky č. P 4 nebo k nápisu „STOP“. To platí obdobně i v případě, pokud se užije před příčnou čarou souvislou jiného symbolu nebo nápisu.

Směrové šipky se na křižovatkách s řadicími pruhy provádějí na všech jízdních pruzích křižovatky. Směrové šipky jsou dlouhé 5 m, umísťují se do osy jízdního pruhu a před křižovatkou se 3x až 5x opakují ve vzdálenosti 5 - 20 m. Před odbočením na odpočívku se tyto šipky neužívají.

Při užití značky č. V 9a na dálnici nebo na rychlostní místní komunikaci jsou šipky dlouhé zpravidla 10 m a opakují se nejméně 5x ve vzdálenosti po 40 m.

Směrové šipky lze rovněž užít k potvrzení směru odbočení v odbočovacím pruhu, k potvrzení směru provozu v jednosměrné pozemní komunikaci, případně ke zdůraznění stanoveného směru jízdy na parkovacích nebo odstavných plochách anebo v garážích.

14.2 Předběžné šipky

Předběžnými šipkami (č. V 9b) se vyznačuje blížíci se přechod podélné čáry přerušované v čáru souvislou. Šipky směřují do jízdního pruhu, který má řidič zaujmout. Šipky se umísťují do značky č. V 2b v provedení 3/1,5/0,125 m vždy místo úsečky. První šipka se umísťuje před podélnou čárou souvislou, druhá šipka se umísťuje místo třetí úsečky, třetí šipka místo osmé úsečky, čtvrtá šipka místo patnácté úsečky a pátá šipka místo dvacáté čtvrté úsečky.

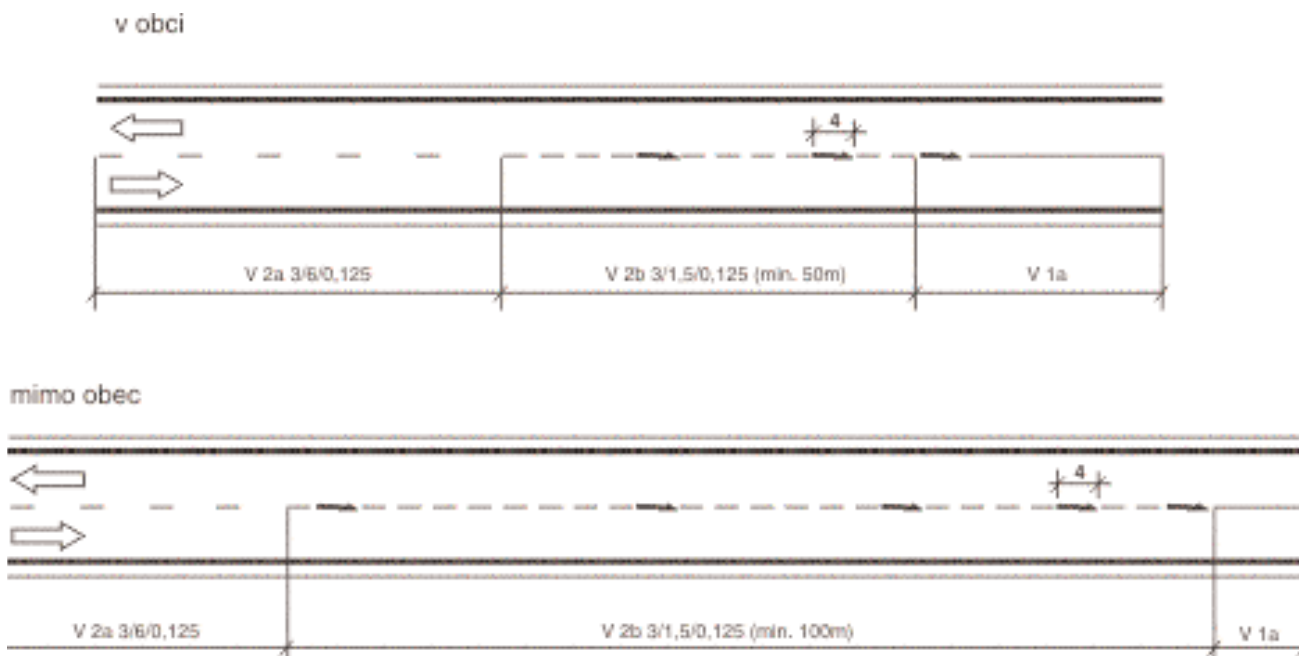
V obci se provádějí nejméně tři šipky, mimo obec nejméně pět šipek.

Předběžnými šípkami (č. V 9c) se vyznačuje blížící se ukončení jízdního pruhu, šípky směřují do volného jízdního pruhu.

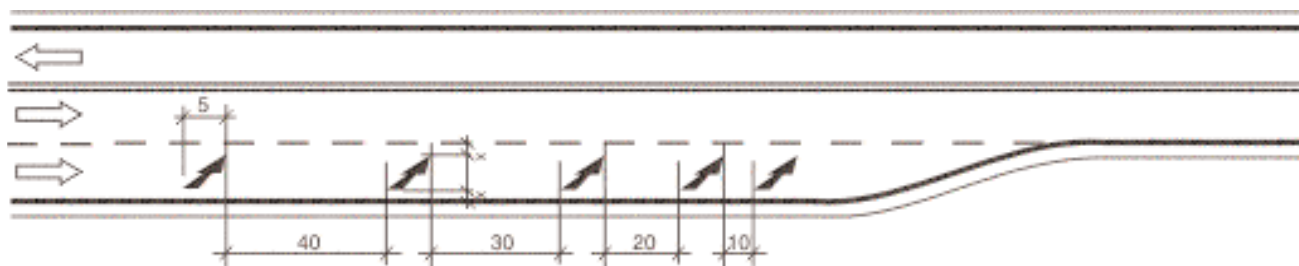
Šípky se umísťují do osy jízdního pruhu, který dále končí.

V obci se vyznačují nejmeně tři šípky a mimo obec nejmeně pět šipek. Na dálnici se vyznačuje nejmeně šest šipek a na větvi mimoúrovňové křižovatky se vyznačují nejmeně 3 šípky.

Vzájemná vzdálenost šipek se ve směru jízdy postupně zkracuje od 40 m na 30 m, 20 m a 10 m. Na dálnici jsou tyto vzdálenosti 50 m, 40 m, 30 m, 20 m a 10 m.

Obrázek 37: Příklad užití a umístění předběžných šipek č. V 9b

Obrázek 38: Příklad užití a umístění předběžných šipek č. V 9c (mimo obec)

15 ZÁKAZ STÁNÍ, ZÁKAZ ZASTAVENÍ, ZÁKAZ ZASTAVENÍ VOZIDLA

Zákaz stání na určené ploše se vyznačuje značkou „Žlutá klikatá čára“ (č. V 12a). Značky se užívá zejména v případech, kdy není možné nebo účelné užití příslušné svislé značky (např. malá nebo nepravidelná plocha). Značky lze užít i ke zdůraznění zákazu stání vyplývajícího z obecné úpravy pravidel provozu.

Značka č. V 12a je tvořena klikatou čarou a je na obou koncích uzavřena kolmými čarami. Šířka čar je 0,125 m.

Varianty značky č. V 12a lze užít pro vyznačení plochy pro účely zásobování. V takovém případě se doplňuje po směru jízdy nápisy „ZAS“.

Plocha, na kterou řidič nesmí vjet, pokud je za touto plochou taková dopravní situace, že by byl nucen na ní zastavit vozidlo se vyznačuje značkou „Žluté zkřížené čáry“ (č. V 12b). Značka se užívá zejména ke zdůraznění zákazu zastavení vozidla v prostoru křižovatky a v jiných odůvodněných případech (nad dopravním detektorem, před výjezdem vozidel s právem přednostní jízdy apod.).

Zákaz zastavení v určeném úseku pozemní komunikace se vyznačuje značkou „Zákaz zastavení“ (č. V 12c). Značky se užívá zejména v případech, kdy není možné nebo účelné užití příslušné svislé značky (např. krátký úsek). Značky lze užít i ke zdůraznění zákazu zastavení vyplývajícího z obecné úpravy pravidel provozu.

Značka č. V 12c se provádí v šířce 0,125 m a umísťuje se při okraji vozovky. V obci se doporučuje umístění na horní části obrubníku. Pokud je na pozemní komunikaci vyznačena vodící čára, umísťuje se značka č. V 12c vně této čáry (s mezerou cca 0,125 m).

Zákaz stání v určeném úseku pozemní komunikace se vyznačuje značkou „Zákaz stání“ (č. V 12d). Značky se užívá v provedení 1,5/1,5/0,125 m. Ostatní zásady pro užití a umístění jsou obdobné jako pro značku č. V 12c.

K upozornění na místo vyžadující zvýšenou opatrnost se užívá značky „Bílá klikatá čára“ (č. V 12e). Značkou se zvýrazňuje význam příslušné svislé dopravní značky. Značka se umísťuje především při pravém okraji vozovky, v případě kombinace se značkou č. V 4 se značka č. V 12e umísťuje vedle vodící čáry ze strany jízdního pruhu.

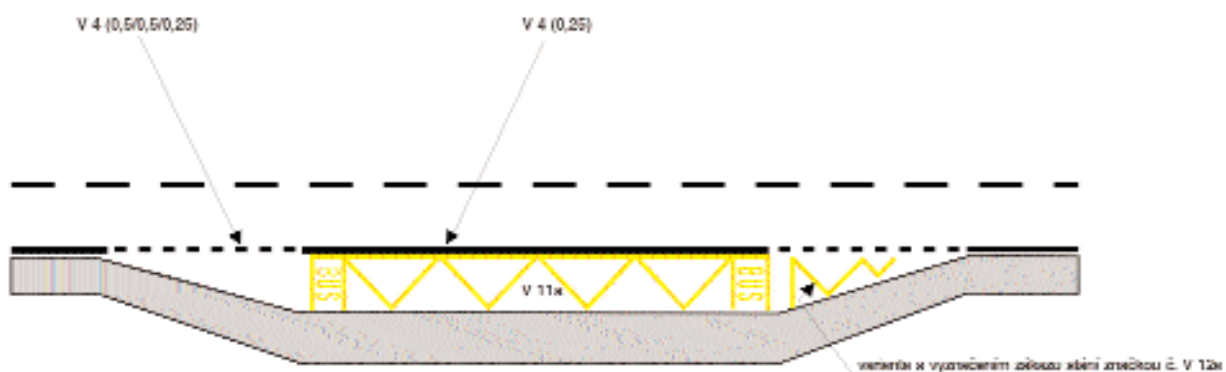
16 ZASTÁVKY

Značkou č. V 11a se vyznačuje prostor zastávky autobusu nebo trolejbusu, značkou č. V 11b se vyznačuje prostor zastávky tramvaje.

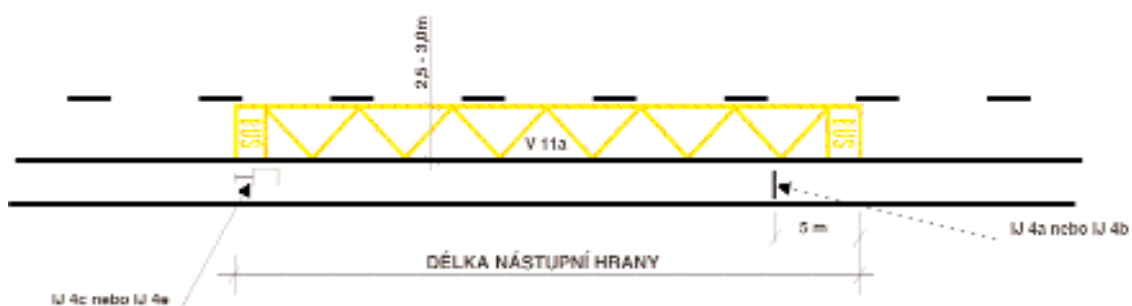
Značky se užívá v případě, je-li vyznačení prostoru zastávky účelné. Zpravidla má význam vyznačení zastávky o větší délce než 30 m. Značka č. V 11a a č. V 11b se provádí v šířce 2,5 - 3 m, nápisy na značce se vyznačují po směru příjezdu. Značka se vyznačuje přednostně žlutou barvou, možné je provedení i bílou barvou.

Na obrázku č. 39 jsou uvedeny příklady vyznačení zastávky autobusu nebo trolejbusu a tramvaje na zastávkovém nebo jízdním pruhu.

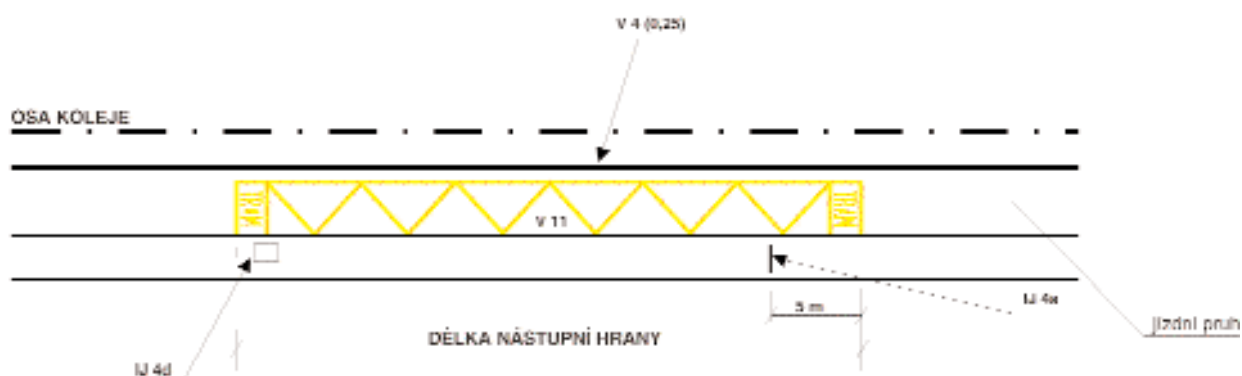
Vyznačení zastávky na zastávkovém pruhu (ČSN 73 6425)

Vyznačení zastávky na jízdním pruhu

Vyznačení tramvajové zastávky na jízdním pruhu

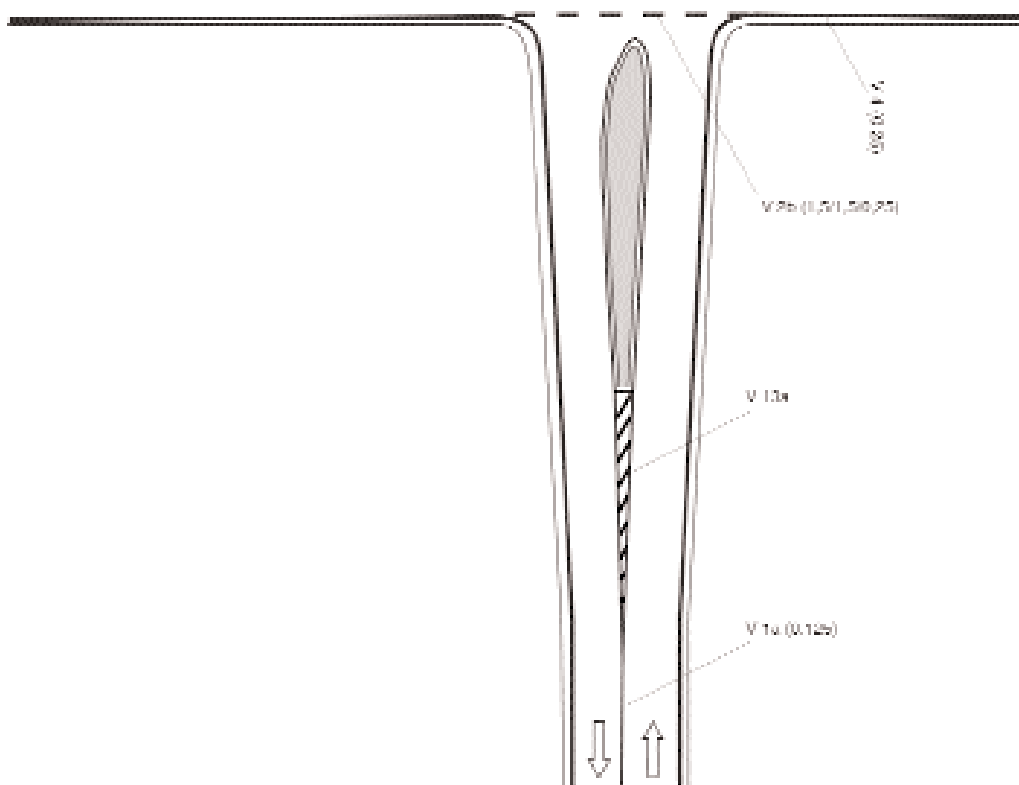
Obrázek 39: Příklady VDZ zastávky autobusu nebo trolejbusu a tramvaje

17 ŠIKMÉ ROVNOBĚŽNÉ ČÁRY, KŘIVKY

17.1 Šikmé rovnoběžné čáry

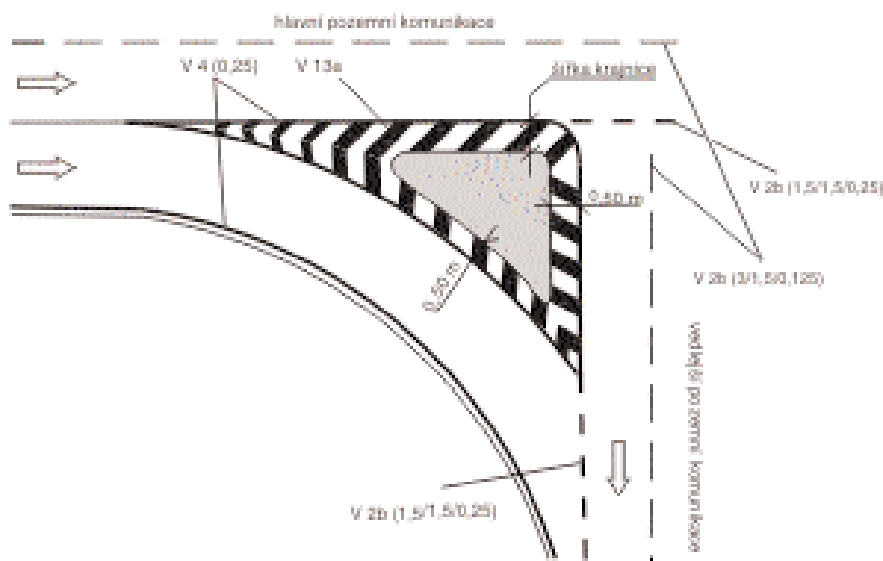
Značkou č. V 13a se vyznačuje plocha, na kterou je zakázáno vjíždět nebo nad ni nákladem zasahovat. Značky se užívá především k usměrnění pohybu vozidel v prostoru křižovatky, k oddělení části připojovacího nebo odbočovacího pruhu od přilehlého průběžného pruhu, ke zvýraznění nebo vyznačení dopravního ostrůvku, k usměrnění pohybu vozidel podél zvýšených dopravních ostrůvků, případně překážek apod. Je-li nutné umožnit přejetí takto vyznačené plochy, značka č. V 13a se v tomto místě přerušuje.

Pro plynulou změnu směru jízdy a pozvolné usměrnění pohybu vozidel je žádoucí, aby zejména při zvýšení nebo snížení počtu jízdních pruhů byla délka rozšiřovacího klínu nebo zužovacího klínu značky V 13a dostatečná, a to i bez ohledu na konkrétní stavební uspořádání pozemní komunikace v daném místě. Délky a provedení značky č. V 13a pro tyto situace upravuje ČSN 73 6101. Provedení značky č. V 13a pro situace řadícího a odbočovacího pruhu, podél dopravních ostrůvků apod. upravuje ČSN 73 6102 (např. obr. 16, 17, 40).

Obrázek 40: Příklad VDZ kapkovitého dopravního ostrůvku.

Šikmé čáry značky č. V 13a jsou široké 0,50 m a provádějí se pod úhlem 45° směrem do jízdního pruhu, kam je provoz usměrňován. Odděluje-li značka č. V 13a jízdní pruhy v jednom směru jízdy, jsou šikmé čáry lomené (obr. 41).

Obrázek 41: Příklad VDZ směrovacího dopravního ostrůvku.

Šikmé čáry probíhají ve směru k přiléhajícímu jízdnímu pruhu šikmo dopředu tak, aby vznikl optický dojem uzavřené plochy. Nejmenší šířka plochy na které se vyznačují šikmé čáry má být alespoň 1,5 m. Tyto čáry začínají na okrajové čáře nebo bezprostředně vedle ní. Minimální délka šikmé čáry je 0,50 m (obr. 27).

Základní provedení značky je 0,5/1,0 m. Pro zvýraznění nebo vyznačení malé plochy dopravního ostrůvku se užívá značky v provedení 0,5/0,5 m. Přitom nejmenší možná plocha musí obsahovat nejméně tři čáry. V případě velkého rozměru značky č. V 13a se v obci začátek a konec plochy do vzdálenosti 50 m vyznačuje v provedení 0,5/1,0 m, nad 50 m v provedení 0,5/1,5 m.

Na značku č. V 13a oddělující jízdní pruhy zpravidla navazuje podélná čára souvislá č. V 1a, případně značka č. V 1b. Šířka čáry okraje značky č. V 13a se provádí v šířce podélné čáry, která na značku navazuje.

17.2 Křivky

Značkou č. V 13b se vyznačuje prostor, do kterého je zakázáno vjíždět. Značky se užívá v odůvodněných případech k výraznějšímu oddělení protisměrných jízdních pruhů. Provedení značky navozuje optický vjem zvýšené plochy.

18 JÍZDNÍ PRUH PRO CYKLISTY

Jízdní pruh pro cyklisty se vyznačuje značkou č. V 14.

Šipky se užívá v případě, kdy je nutno zdůraznit nebo stanovit směr jízdy pro cyklisty, tomuto směru odpovídá i orientace symbolu jízdního kola. Jinak postačuje užití symbolu jízdního kola.

Na jízdním pruhu pro cyklisty přilehlém k pruhu pro pěší se značka č. V 14 vyznačuje na začátku a konci pruhu a na místech významných křížení. V průběhu pruhu se značka opakuje dle místních podmínek, nejvýše ve vzdálenosti 50 m.

Jízdní pruh pro cyklisty se od přilehlého jízdního pruhu pro motorová vozidla odděluje vodicí čarou č. V 4 v provedení šířky čáry 0,25 m. V místě jeho dovoleného přejíždění je značka v provedení 0,5/0,5/0,25 m. Od pruhu pro pěší se jízdní pruh pro cyklisty odděluje podélnou čarou souvislou č. V 1a v provedení šířky čáry 0,125 m. V místě dovoleného přejíždění nebo vyjíždění z tohoto pruhu se pruh odděluje značkou č. V 2b v provedení 1/1/0,125.

Protisměrné cyklistické pruhy se oddělují značkou č. V 2a v provedení 1/3/0,125 m, případně značkou č. V 2b v provedení 1/1/0,125. Pro vyznačení zákazu vjetí do protisměrného pruhu se užije značky č. V 1a o šířce čáry 0,125 m.

Pro zvýraznění jízdního pruhu pro cyklisty se doporučuje odlišné barevné provedení nebo odlišná úprava jeho povrchu.

V případě společného pruhu pro cyklisty a chodce se symbol jízdního kola značky č. 14 doplňuje značkou č. V 15 v provedení symbolu ze značky č. C 7a.

19 NÁPIS NA VOZOVCE

Značkou č. V 15 se vhodným nápisem, symbolem apod. vyznačuje další doplňující údaj, který má význam pro bezpečnost nebo plynulost provozu. Značka se umísťuje do osy příslušného jízdního pruhu, pokud možno nemá tento jízdní pruh přesahovat nebo jen v malé míře, aby byla zřejmá příslušnost nápisu k danému jízdnímu pruhu (zejména se jedná o případ delšího textu).

19.1 Písmo

Písmena a číslice mohou být dodatečně užity pro upozornění na určité nebezpečí nebo pro podporu orientačního značení (číslo silnice, cíl apod.), případně jiného označení, je-li to účelné.

Užívá se písmen velké abecedy.

Je žádoucí volit krátké texty, která jsou pokud možno mezinárodně srozumitelná, např. STOP, BUS, TAXI. Písmena nápisu se řadí do řádku vedle sebe, víceřádkový nápis se vyznačuje po směru jízdy (obr. 42).

V případě delších nebo víceslovných názvů cílů (obcí) lze užít srozumitelného označení např. ze začátečních písmen, případně vyznačit jen hlavní jedno slovo názvu.

Např. KV (Karlovy Vary), ML (Mariánské Lázně), UL nebo ÚSTÍ (Ústí nad Labem)

Obrázek 42: Příklad provedení značky č. V 15

19.2 Symbol dopravní značky

Pro zdůraznění významu svislé dopravní značky lze vyznačit i její symbol také na vozovce. Symbol značky může být barvy bílé nebo v barevném provedení odpovídajícím příslušné svislé značce. Pokud se kombinuje symbol značky s nápisem, uvádí se nejdříve nápis (obr. 43).

Obrázek 43: Příklad provedení značky č. V 15

19.3 Jiné symboly

Kromě nápisů a symbolů dopravních značek lze v odůvodněných případech vyznačit na vozovce i jiné srozumitelné symboly. K upozornění na místa s pohybem přecházejících nevidomých nebo slabozrakých osob je možno do příslušného jízdního pruhu (odbočovací, řadicí apod.) vyznačit např. určený symbol nevidomé osoby (obr. 44).

Obrázek 44: Příklad provedení značky č. V 15

20 BEZPEČNÝ ODSTUP

20.1 Obecně

Bezpečným odstupem se rozumí vyznačení doporučeného bezpečného odstupu vozidel jedoucích za sebou za příznivých dopravních a povětrnostních podmínek. Volba vzdáleností symbolů značky č. V 16 „Bezpečný odstup“ se odvozuje z požadavku na zajištění bezpečnostní vzdálenosti mezi jedoucími vozidly. Značky se užívá na úsecích pozemních komunikací se zvýšeným počtem kolizních situací nebo dopravních nehod z důvodu nedodržení bezpečné vzdálenosti.

20.2 Svislé dopravní značení

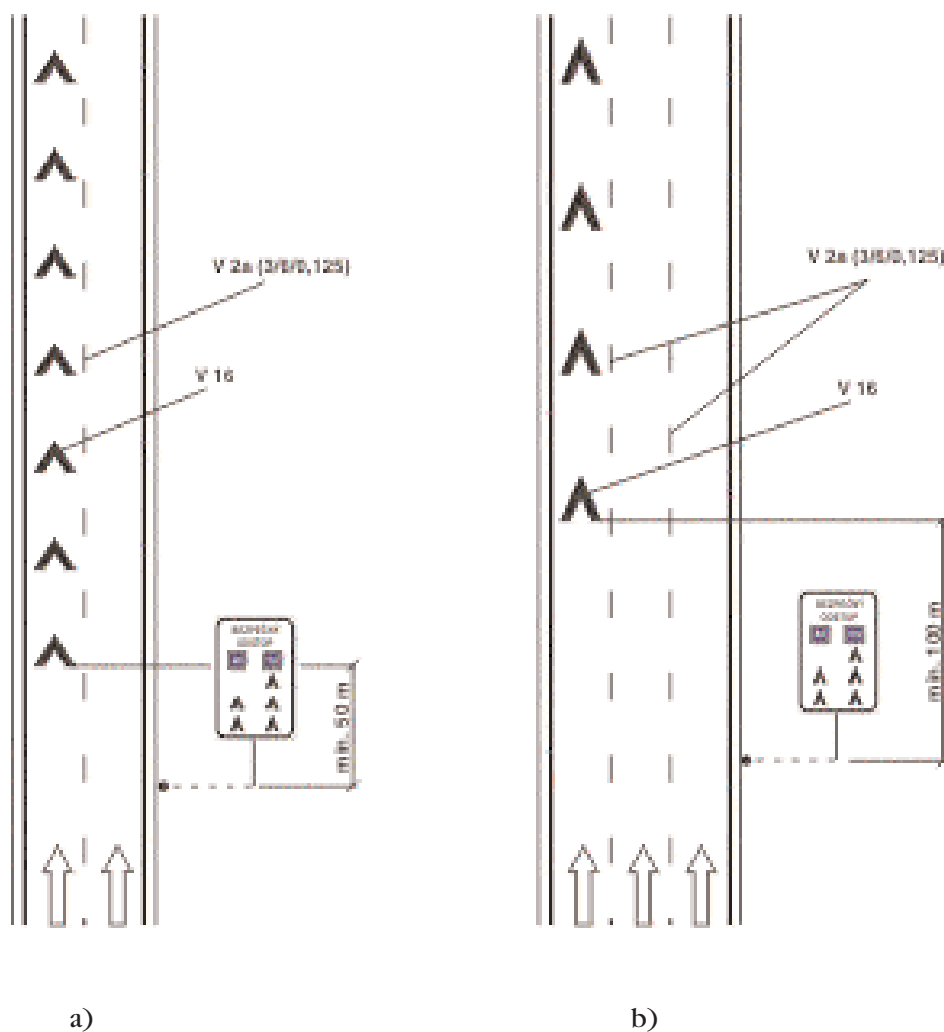
Bezpečný odstup je ve vztahu k rychlosti jízdy dále vyjádřen na zařízení pro provozní informace „Nápisy“ č. I 1. Zde se uvádí počet symbolů značky, které má řidič vidět za daných dopravních podmínek ve vztahu k rychlosti jízdy (obr. 45).

20.3 Vodorovné dopravní značení

Symbyoly značky se umísťují do osy příslušného jízdního pruhu ve stejných vzájemných vzdálenostech. V případě více jízdních pruhů v jednom směru jízdy lze vyznačit značku jen v jednom z nich, například v levém krajním pruhu. Při volbě vzdáleností jednotlivých značek se vychází ze vzdálenosti, kterou vozidlo ujede za dobu než začne zpomalovat v reakci na změnu rychlosti vozidla jedoucího před ním.

Obecně je bezpečný odstup (bezpečnostní vzdálenost) dán součtem vzdáleností, kterou vzadu jedoucí vozidlo ujede za dobu proběhlé reakce zvětšené o délku dráhy potřebné na zastavení vozidla způsobem v souladu s právními předpisy o brzdách a zmenšeném o délku dráhy potřebné k zastavení vpředu jedoucího vozidla, které brzdí náhle, intenzivním způsobem.

Příklad uvedený na obrázku č. 45a předpokládá umístění značek ve vzájemné vzdálenosti nejméně 25 m (užití se předpokládá mimo dálnici) a na obrázku č. 45b nejméně 40 m (užití se předpokládá na dálnici).

Obrázek 45: Příklad provedení značky č. V 16

21 TROJÚHELNÍKY

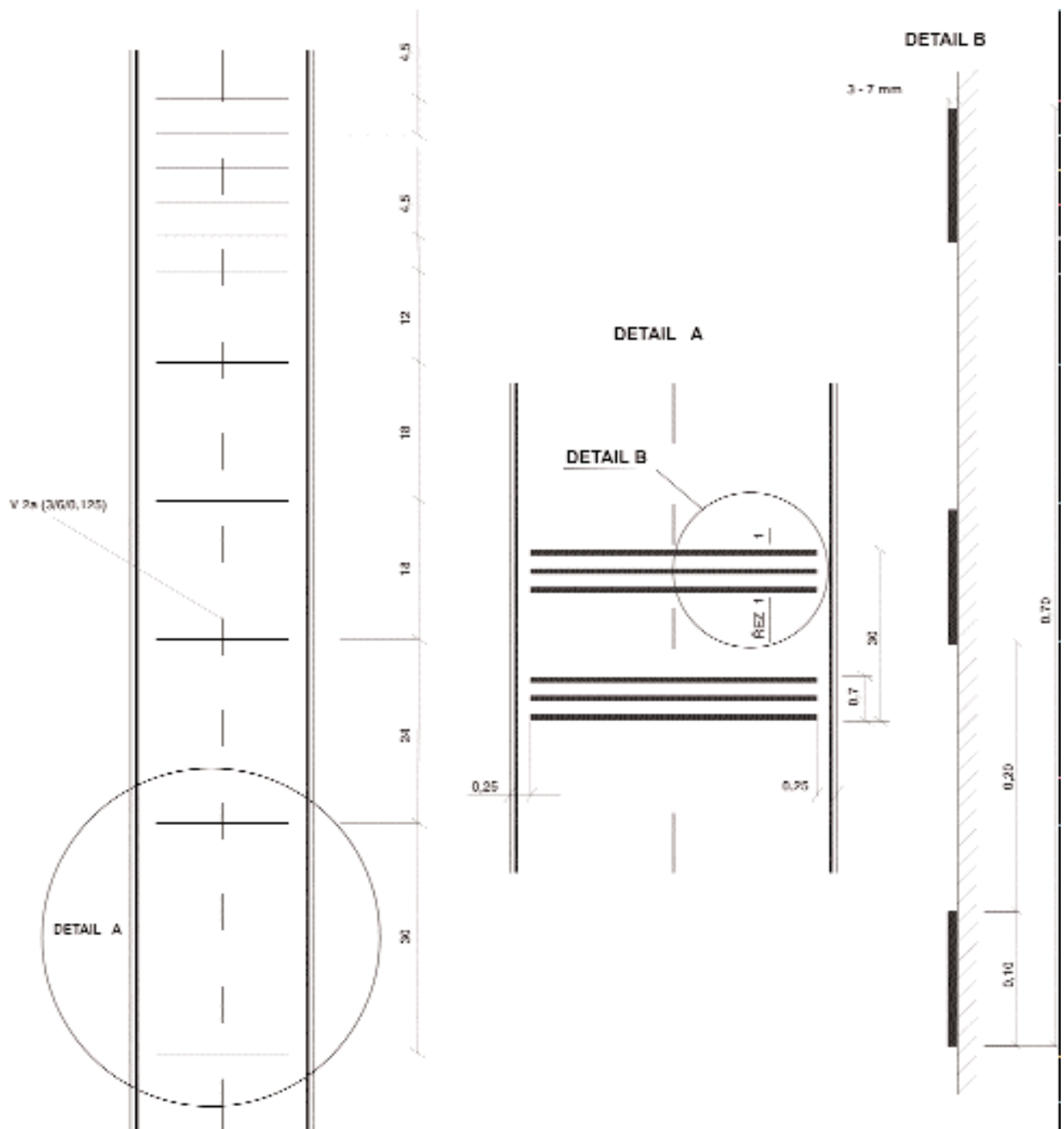
Značka č. V 17 se umísťuje na rampy zpomalovacího prahu vytvořeného stavební úpravou. Značky se neužívá v případě krátkého příčného prahu.

22 OPTICKÁ PSYCHOLOGICKÁ BRZDA

Značky č. V 18 se užívá v odůvodněném případě, kdy je nutno s přihlédnutím k místním podmínkám přimět řidiče, jako jedním z opatření, ke snížení rychlosti s využitím optických a případně i akustických prvků. Toho je dosahováno užitím příčných čar ve zkracující se vzájemné vzdálenosti vyvolávající dojem vyšší než skutečné rychlosti.

Jednotlivé čáry značky mohou být provedeny jako plný obdélník nebo sestava blízkých úzkých čar. Pro využití pouze optického efektu se značka provádí barvou.

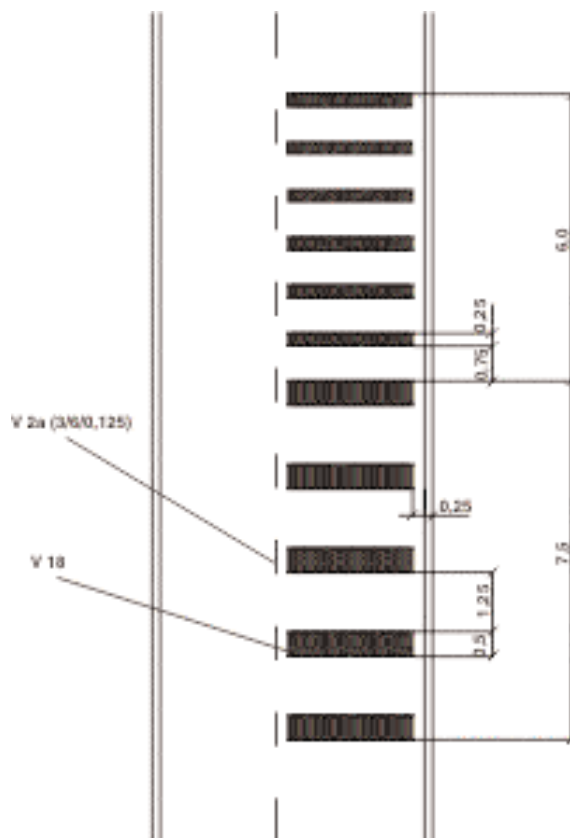
Pro využití i akustického efektu se značka provádí hmotou, jejíž výška mírně převyšuje povrch vozovky. Takové provedení je vhodné v dostatečné vzdálenosti od obytné zástavby, neboť přináší i zvýšenou hlučnost při přejíždění.

Pozn.: Kóty jsou uváděny v metrech (popř. v mm).

Konkrétní hodnoty musí vycházet z posouzení daného úseku pozemní komunikace

Obrázek 46a: Příklad provedení značky č. V 18 - opticko-psychologická brzda s akustickým efektem

Obrázek 46b: Příklad provedení značky č. V 18 - opticko-psychologická brzda

Pro volbu provedení značky, délky jednotlivých čar a jejich vzájemné vzdálenosti je nutno zpracovat dopravně inženýrské posouzení vycházející z konkrétních dopravních podmínek.

23 PROSTOR PRO CYKLISTY

Značky č. V 19 se užívá v případech, kdy je nutno v zájmu zlepšení podmínek pro cyklistickou dopravu, vyznačit prostor pro cyklisty čekající na světelný signál „Volno“ světelně řízené křižovatky.

Takové uspořádání lze využít např. při tzv. nepřímém levém odbočení pro cyklisty, kdy je nevhodné nebo nebezpečné odbočení vlevo na světelně řízené křižovatce nahrazeno převedením cyklistů na pozemní komunikaci napojující se zprava (do prostoru pro cyklisty) a odtud na signál „Volno“ přímo přes křižovatku.

Velikost prostoru pro cyklisty se odvozuje z intenzity cyklistické dopravy. Symbol jízdního kola se umísťuje do středu vyznačené plochy.

24 DOPRAVNÍ KNOFLÍKY

Pro doplnění a zvýraznění VDZ lze užít dopravní knoflíky (dopravní zařízení č. Z 10). Přitom se využívá zejména výrazných retroreflexních vlastností těchto knoflíků.

Užívají se zejména na dálnici.

Pro užití a umístění těchto knoflíků platí následující zásady:

Dopravní knoflíky bílé

Doplňují podélnou čáru přerušovanou a vodicí čáru trvalého VDZ.

U podélné čáry přerušované se na dálnici umísťují do středu každé mezery v ose čáry.

U vodicí čáry se umísťují ze strany jízdního pruhu, na dálnici ve vzdálenosti 18 m a na ostatních pozemních komunikacích v odstupech cca 9 m.

U dvojité podélné čáry přerušované se umísťují do mezery mezi čarami v odstupech cca 9 m.

V obci se dopravní knoflíky doplňující podélnou čáru přerušovanou umísťují do každé mezery. Mimo obec se dopravní knoflíky doplňující podélnou čáru přerušovanou umísťují do každé druhé mezery. To neplatí pro značku č. V 2b v prostoru křižovatky nebo v případě, že tato značka předchází podélné čáře souvislé anebo odděluje vyhrazený jízdní pruh; v takovém případě se dopravní knoflíky umísťují jako v obci.

Odstupy dopravních knoflíků doplňujících značku č. V 13 jsou maximálně 4 m.

Odstupy dopravních knoflíků doplňujících značky č. V 5 až č. V 7 se provádějí v rozmezí 0,25 - 0,75 m.

Dopravní knoflíky modré

Doplňují podélnou čáru přerušovanou trvalého VDZ v úseku se zvýšeným nebezpečím výskytu náledí (např. na mostě).

Umísťuje se cca 2 m před knoflíkem bílé barvy ve směru jízdy.

Úsek s umístěním knoflíků začíná cca 200 m před začátkem úseku nebezpečí a končí na konci úseku.

Dopravní knoflíky zelené

Doplňují podélnou čáru přerušovanou trvalého VDZ oddělující odbočovací nebo připojovací pruh od průběžného pruhu anebo oddělující průpletový úsek od průběžného pruhu. Na dálnici se umísťují v odstupech cca 9 m, na ostatních pozemních komunikacích je lze umístit v odstupech i cca 6 m.

Dopravní knoflíky žluté, oranžové

Vyjadřují podélné čáry přechodného VDZ.

Bližší podrobnosti o užití a umístění knoflíků upravují TP 66.

Podélná čára souvislá se doplňuje dopravními knoflíky po pravé straně ve směru staničení, případně střídavě po obou stranách čáry. Dvojitá podélná čára souvislá se doplňuje střídavě u vnějšího okraje této značky.

25 ODSTRAŇOVÁNÍ VODOROVNÉHO DOPRAVNÍHO ZNAČENÍ

Neplatné VDZ se odstraňuje tak, aby jeho původní význam nebyl patrný. Např. šipky nebo písmena se odfrézují v obdélníku, přechody pro chodce včetně mezer mezi jednotlivými čarami.

Neplatné VDZ musí být odstraněno tak, aby byla vyloučena možnost vzniku fantomického efektu zejména za nepříznivých světelných a povětrnostních podmínek.

Název: Zásady pro vodorovné dopravní značení na pozemních komunikacích - II. vydání
Zpracovalo: Centrum dopravního výzkumu
Vydalo: Ministerstvo dopravy
Datum vydání: říjen 2005
Náklad: 2000 ks
Sazba a litografie: INDI s. r. o.
Distribuce: Centrum dopravního výzkumu,
Líšeňská 33a,
636 00 Brno,
tel.: 548423711, fax: 548423712

© Centrum dopravního výzkumu

ISBN: 80-86502-25-2